

SABIEDRISKO PAKALPOJUMU REGULĒŠANAS KOMISIJA

Ūnijas iela 45, Rīga, LV-1039 | tālrunis 67097200 | fakss 67097277 | e-pasts sprk@sprk.gov.lv

PADOMES LĒMUMS

Rīgā

28.09.2018.

Nr.112

(prot. Nr.41, 5.p)

PUBLISKOJAMĀ VERSIJA

Par vienotā dabasgāzes pārvades un uzglabāšanas sistēmas operatora sertificēšanu

Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija (turpmāk – Regulators) 2018.gada 10.janvārī saņēma akciju sabiedrības „Conexus Baltic Grid”, vienotais reģistrācijas numurs: 40203041605, juridiskā adrese: Aristida Briāna iela 6, Rīga, LV-1001 (turpmāk – AS „Conexus Baltic Grid”), 2018.gada 10.janvāra iesniegumu Nr.01-7/24 „Iesniegums vienotās dabasgāzes pārvades un uzglabāšanas sistēmas operatora sertificēšanai” ar lūgumu sertificēt AS „Conexus Baltic Grid” kā vienoto dabasgāzes pārvades un uzglabāšanas sistēmas operatoru (turpmāk – 1.iesniegums). AS „Conexus Baltic Grid” ar 2018.gada 26.marta iesniegumu Nr.01-7/252 (turpmāk – 2.iesniegums) un 2018.gada 16.aprīļa iesniegumu Nr.01-7/314 (turpmāk – 3.iesniegums) iesniedza vienotā dabasgāzes pārvades un uzglabāšanas sistēmas operatora (turpmāk – sistēmas operators) sertificēšanai nepieciešamos papildu dokumentus un informāciju. AS „Conexus Baltic Grid” ar 2018.gada 10.maija iesniegumu Nr.01-7/370 un 2018.gada 14.maija iesniegumu Nr.01-7/383 sniedza viedokli un papildu paskaidrojumus par AS „Conexus Baltic Grid” sertificēšanu.

Viss sistēmas operatora sertificēšanai iesniegto dokumentu un informācijas saraksts pievienots šā lēmuma 1.pielikumā.

2018.gada 27.jūlijā Regulators saņēma Eiropas Komisijas 2018.gada 25.jūlija atzinumu saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas Nr.715/2009 par nosacījumiem attiecībā uz piekļuvi dabasgāzes pārvades tīkliem un par Regulas (EK) Nr.1775/2005 atcelšanu (turpmāk – Regula Nr.715/2009) 3.panta 1.punktu un Eiropas Parlamenta un Padomes 2009.gada 13.jūlija Direktīvas 2009/73/EK par kopīgiem noteikumiem attiecībā uz dabasgāzes iekšējo tirgu un par Direktīvas 2003/55/EK atcelšanu (turpmāk – Direktīva) 10.panta 6.punktu „Latvija – AS „Conexus Baltic Grid” sertifikācija” (turpmāk – Atzinums, šā lēmuma 2.pielikums).

Regulators konstatē:

1. Īstenojot Direktīvas prasības, 2014.gada 13.martā tika pieņemts likums „Grozījumi Enerģētikas likumā”, kas paredzēja līdz 2017.gada 3.aprīlim nodalīt sistēmas operatoru no dabasgāzes ražošanas un tirdzniecības darbībām. 2016.gada 11.februārī tika pieņemts likums „Grozījumi Enerģētikas likumā”, ar kuru Enerģētikas likuma 111. un 114.pantā tika ietvertas prasības sistēmas operatora neatkarības nodrošināšanai un sertificēšanai.

2. Enerģētikas likuma 115.panta pirmās daļas 1.punkts paredz, ka Regulators sertificē sistēmas operatoru, ja ir saņēmis sistēmas operatora iesniegumu.
3. Atbilstoši Enerģētikas likuma pārejas noteikumu 52.punktam sistēmas operatoram līdz 2018.gada 10.janvārim jāiesniedz Regulatoram iesniegums tā sertificēšanai saskaņā ar Enerģētikas likuma 115.pantu.
4. Saskaņā ar Enerģētikas likuma 114.panta otro daļu sistēmas operators atbilst sertificēšanas prasībām, ja ir izpildījis šādus nosacījumus:
 - 4.1. ievēro Enerģētikas likuma 111.panta trešajā daļā noteiktās neatkarības prasības;
 - 4.2. veic Enerģētikas likumā un Eiropas Savienības (turpmāk – ES) tiesību aktos sistēmas operatoram noteiktos pienākumus, tostarp Regulā Nr.715/2009, Eiropas Parlamenta un Padomes 2011.gada 25.oktobra Regulā Nr.1227/2011 par enerģijas vairumtirgus integritāti un pārredzamību (turpmāk – Regula Nr.1227/2011), kā arī Eiropas Parlamenta un Padomes 2010.gada 20.oktobra Regulā Nr.994/2010 par gāzes piegādes drošības aizsardzības pasākumiem un Padomes Direktīvas 2004/67/EK atcelšanu (turpmāk – Regula Nr. 994/2010)¹ noteiktos pienākumus.
5. Atbilstoši Enerģētikas likuma 111.panta otrajai daļai sistēmas operators ir energoapgādes komersants, kas nošķirts no dabasgāzes ražošanas un tirdzniecības darbībām un elektroenerģijas ražošanas un tirdzniecības darbībām un neietilpst vertikāli integrēta dabasgāzes apgādes komersanta vai vertikāli integrēta elektroapgādes komersanta sastāvā.
6. Saskaņā ar Enerģētikas likuma 111.panta trešo daļu, lai nodrošinātu sistēmas operatora neatkarību un efektīvi novērstu jebkādu interešu konfliktu starp sistēmas operatoru un energoapgādes komersantiem, kas nodarbojas ar dabasgāzes vai elektroenerģijas ražošanu vai tirdzniecību, ievēro šādus nosacījumus:
 - 1) viena un tā pati persona vai personas, kuras tieši vai netieši kontrolē energoapgādes komersantu, kas nodarbojas ar dabasgāzes vai elektroenerģijas ražošanu vai tirdzniecību, nedrīkst tieši vai netieši kontrolēt sistēmas operatoru, dabasgāzes pārvades sistēmu vai Inčukalna pazemes gāzes krātuvi (turpmāk – IPGK) vai izmantot jebkādas tiesības sistēmas operatorā;
 - 2) viena un tā pati persona vai personas, kuras tieši vai netieši kontrolē sistēmas operatoru vai IPGK, nedrīkst tieši vai netieši kontrolēt energoapgādes komersantu, kas nodarbojas ar dabasgāzes vai elektroenerģijas ražošanu vai tirdzniecību, vai izmantot jebkādas tiesības šādā komersantā;
 - 3) viena un tā pati persona nedrīkst iecelt sistēmas operatora padomes, valdes vai tādu institūciju locekļus, kurām ir tiesības pārstāvēt sistēmas operatoru vai dabasgāzes pārvades sistēmu, vai IPGK, un vienlaikus tieši vai netieši kontrolēt dabasgāzes apgādes komersantu, kas nodarbojas ar dabasgāzes ražošanu un tirdzniecību, vai izmantot jebkādas tiesības šādā komersantā un nedrīkst tieši vai netieši kontrolēt elektroapgādes komersantu, kas nodarbojas ar elektroenerģijas ražošanu un tirdzniecību, vai izmantot jebkādas tiesības šādā komersantā;
 - 4) viena un tā pati persona nedrīkst kļūt par padomes, valdes vai tādu institūciju locekli, kurām ir tiesības pārstāvēt sistēmas operatoru, ne dabasgāzes apgādes komersantā, kas nodarbojas ar dabasgāzes ražošanu un tirdzniecību, ne elektroapgādes komersantā, kas nodarbojas ar elektroenerģijas ražošanu un tirdzniecību, ne sistēmas operatorā vai dabasgāzes pārvades sistēmā, vai IPGK;
 - 5) ja šī punkta 2., 3. vai 4.apakšpunktā minētā persona ir Latvijas Republika, tad viena un tā pati valsts pārvaldes institūcija nedrīkst kontrolēt energoapgādes komersantu, kas nodarbojas ar dabasgāzes vai elektroenerģijas ražošanu un tirdzniecību, un sistēmas operatoru vai dabasgāzes pārvades sistēmu, vai IPGK;
 - 6) sistēmas operators Enerģētikas likuma 15.panta ceturtajā daļā minēto komerciālo un konfidenciālo informāciju, ko tas ieguvis, darbojoties kā daļa no vertikāli integrēta

¹ Ir aizstāta ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2017.gada 25.oktobra Regulu Nr.2017/1938 par gāzes piegādes drošības aizsardzības pasākumiem un ar ko atceļ Regulu (ES) Nr.994/2010.

uzņēmuma, nedrīkst nodot tāda dabasgāzes apgādes komersanta rīcībā, kas nodarbojas ar dabasgāzes ražošanu vai tirdzniecību.

7. Atbilstoši Enerģētikas likuma 111.panta piektajai daļai Enerģētikas likuma 111.panta trešās daļas 1., 2., 3. un 4.punkta prasības nav attiecināmas uz finanšu institūcijām un īpašam mērķim dibinātiem komersantiem, kuriem pieder akcijas sistēmas operatorā un energoapgādes komersantā, kas nodarbojas ar dabasgāzes vai elektroenerģijas ražošanu vai tirdzniecību, ja šo finanšu institūciju un īpašam mērķim dibināto komersantu uzraudzību veic Latvijas Republikas, citas Eiropas Savienības dalībvalsts, Eiropas Ekonomikas zonas dalībvalsts vai Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas dalībvalsts kompetentā finanšu un kapitāla tirgus uzraudzības institūcija un ja tiek konstatēts, ka minēto finanšu institūciju un īpašam mērķim dibināto komersantu darbība nerada nekādu interešu konfliktu starp sistēmas operatoru un energoapgādes komersantu, kas nodarbojas ar dabasgāzes vai elektroenerģijas ražošanu vai tirdzniecību.
8. Regulatora 2017.gada 16.februāra lēmums Nr.1/4 „Vienotā dabasgāzes pārvades un uzglabāšanas sistēmas operatora un dabasgāzes pārvades sistēmas operatora sertificēšanas noteikumi” (turpmāk – Sertificēšanas noteikumi) noteic, kādus dokumentus un informāciju sistēmas operators iesniedz Regulatoram, lai apliecinātu tā atbilstību Enerģētikas likumā noteiktajām sertificēšanas prasībām. Līdz ar to Regulators, izvērtējot AS „Conexus Baltic Grid” atbilstību Direktīvā neatkarīgam sistēmas operatoram izvirzītajām prasībām, šajā lēmumā ņem vērā Enerģētikas likumā un Sertificēšanas noteikumos ietvertās prasības, vienlaikus ievērojot Direktīvas mērķus un tajā ietverto regulējumu attiecībā uz neatkarīgu sistēmas operatoru.
9. Attiecībā uz šā lēmuma konstatējošās daļas 4.1.apakšpunktā un 6.1.–6.5.apakšpunktā minētajām prasībām AS „Conexus Baltic Grid”, pamatojoties uz Sertificēšanas noteikumu 2.1.–2.5.apakšpunktu, ir iesniegusi šādus dokumentus un informāciju:
 - 9.1. AS „Conexus Baltic Grid” akcionāru reģistrs un katra akcionāra vēstule ar ietvertu informāciju par attiecīgo akcionāru – informācija par katra akcionāra kapitāla daļu turētājiem, tostarp patiesajiem labuma guvējiem un energoapgādes komersantiem, kas nodarbojas ar dabasgāzes vai elektroenerģijas ražošanu vai tirdzniecību, kuros attiecīgais akcionārs tiešā vai netiešā veidā ir kapitāla daļu turētājs vai patiesā labuma guvējs, kā arī AS „Conexus Baltic Grid” apliecinājumi, statūti, padomes nolikums, valdes reglaments un akcionāru sapulču protokoli (1.iesnieguma 1.–12.pielikums, 3.iesnieguma 5.–8.pielikums, 3.pielikums un AS „Conexus Baltic Grid” akcionāru 2018.gada 27.aprīļa sapulces lēmums);
 - 9.2. AS „Conexus Baltic Grid” apliecinājums, ka persona, kura ieceļ AS „Conexus Baltic Grid” padomes un valdes locekļus vai tādu institūciju locekļus, kurām ir tiesības pārstāvēt AS „Conexus Baltic Grid”, dabasgāzes pārvades sistēmu vai IPGK, nevar tiešā vai netiešā veidā iecelt energoapgādes komersanta, kas nodarbojas ar dabasgāzes vai elektroenerģijas ražošanu vai tirdzniecību, padomes, valdes vai tādu institūciju locekļus, kurām ir tiesības pārstāvēt šādu komersantu, kā arī minēto apliecinājumu pamatojošā informācija (1.iesnieguma 1., 5., 6., 7., 8., 9., 10., 11. un 12.pielikums, 3.iesniegums);
 - 9.3. dokumenti, saskaņā ar kuriem padomes un valdes locekļi darbojas sistēmas operatorā un kuri apliecina, ka viena un tā pati persona nevar vienlaikus ieņemt padomes vai valdes locekļa amatu energoapgādes komersantā, kas nodarbojas ar dabasgāzes vai elektroenerģijas ražošanu vai tirdzniecību – AS „Conexus Baltic Grid” statūti, padomes nolikums, valdes reglaments, valdes locekļa darba līguma paraugs (1.iesnieguma 6., 7., 8.pielikums un 2.iesnieguma 1.pielikums);
 - 9.4. AS „Conexus Baltic Grid” apliecinājums ar tam pievienotajiem dokumentiem par to, ka viena un tā pati persona vai personas, kuras tieši vai netieši kontrolē sistēmas operatoru, tieši vai netieši nekontrolē energoapgādes komersantu, kas nodarbojas ar dabasgāzes vai elektroenerģijas ražošanu vai tirdzniecību, un neizmanto jebkādas tiesības šādā komersantā (1.iesnieguma 5. un 6.pielikums, 3.iesnieguma 1.–4.pielikums, 2018.gada 27.aprīlī jaunievēlēto padomes locekļu apliecinājumi);
 - 9.5. AS „Conexus Baltic Grid” apliecinājums, ka sistēmas operatoru nekontrolē valsts pārvaldes

- institūcija, kas kontrolē energoapgādes komersantu, kurš nodarbojas ar dabasgāzes vai elektroenerģijas ražošanu vai tirdzniecību (1.iesnieguma 5.pielikums).
10. Ievērojot šā lēmuma konstatējošās daļas 9.punktā minētos dokumentus un informāciju, Regulators attiecībā uz AS „Conexus Baltic Grid” konstatē turpmāk minēto:
- 10.1. Ar akciju sabiedrības „Latvijas Gāze”, vienotais reģistrācijas numurs: 40003000642, juridiskā adrese: Vagonu iela 20, Rīga, LV-1009 (turpmāk – AS „Latvijas Gāze”), akcionāru sapulces 2016.gada 22.marta lēmumu tika nolemts reorganizēt AS „Latvijas Gāze”, nodalot no tās jaunu akciju sabiedrību un izveidojot sistēmas operatoru. AS „Conexus Baltic Grid” ir dibināta ar akcionāru sapulces 2016.gada 22.decembra lēmumu, nodalot no AS „Latvijas Gāze” dabasgāzes pārvades un uzglabāšanas infrastruktūru – IPGK un pārvades cauruļvadu infrastruktūru, kā arī citus aktīvus, kas nepieciešami sistēmas operatora pienākumu veikšanai;
- 10.2. Regulators ar 2017.gada 5.janvāra lēmumu Nr.1 „Par licences Nr.E33002 dabasgāzes pārvadei izsniegšanu akciju sabiedrībai „Conexus Baltic Grid”” izsniedza AS „Conexus Baltic Grid” licenci Nr.E33002 dabasgāzes pārvadei, nosakot tās darbības termiņu no 2017.gada 5.janvāra līdz 2037.gada 4.janvārim. Regulators ar 2017.gada 5.janvāra lēmumu Nr.3 „Par licences Nr.E31002 dabasgāzes uzglabāšanai izsniegšanu akciju sabiedrībai „Conexus Baltic Grid”” izsniedza AS „Conexus Baltic Grid” licenci Nr.E31002 dabasgāzes uzglabāšanai, nosakot tās darbības termiņu no 2017.gada 5.janvāra līdz 2037.gada 4.janvārim;
- 10.3. AS „Conexus Baltic Grid” akcijas pieder:
- 10.3.1. akciju sabiedrībai „Augstsprieguma tīkls”, vienotais reģistrācijas numurs: 40003575567, juridiskā adrese: Dārziema iela 86, Rīga, LV-1073 (turpmāk – AS „Augstsprieguma tīkls”) **34,36%** apmērā;
- 10.3.2. publiskai akciju sabiedrībai „Gazprom” (ПАО „Газпром”), reģistrācijas numurs: 1027700070518, juridiskā adrese: Nametkina iela 16, Maskava, GSP-7, 117997, Krievija (turpmāk – Gazprom) **34,10%** apmērā;
- 10.3.3. „Marguerite Gas I S.a r.l.”, reģistrācijas numurs: B195141, juridiskā adrese: 4, Rue du Fort Wallis, L-2714, Luxembourg (turpmāk – Marguerite Gas I) **29,06%** apmērā;
- 10.3.4. pārējiem akcionāriem (fiziskām vai juridiskām personām) **2,48%** apmērā;
- 10.4. AS „Conexus Baltic Grid” akcionāra elektroenerģijas pārvades sistēmas operatora AS „Augstsprieguma tīkls” akcijas pieder Latvijas Republikai, un to turētājs ir Finanšu ministrija. Eiropas Komisija Atzinumā konstatē, ka AS „Augstsprieguma tīkls” akciju turēšana ir saderīga ar īpašuma tiesību nodalīšanas prasībām. Eiropas Komisija atbalsta Regulatora Sertificēšanas lēmuma projektā ietverto viedokli, norādot, ka ar Regulatora 2013.gada 30.janvāra lēmumu² AS „Augstsprieguma tīkls” tika sertificēta kā elektroenerģijas pārvades sistēmas operators;
- 10.5. AS „Conexus Baltic Grid” akcionāra Gazprom akcijas 38,37% apmērā pieder Krievijas Federācijai, 10,97% apmērā – AO „Роснефтегаз”, 0,89% apmērā – ОАО „Росгазификация”, 26,86% apmērā – Amerikas depozitārija akciju turētājiem, 22,91% apmērā – pārējiem akcionāriem. Gazprom pieder 34% AS „Latvijas Gāze” akciju;
- 10.5.1. Lai izpildītu Enerģētikas likuma 111.panta trešās daļas 1. un 2.punkta prasības, AS „Conexus Baltic Grid” statūtu³ (turpmāk – Statūti) 9.4.apakšpunktā ir ietverts aizliegums AS „Conexus Baltic Grid” kontrolējošam akcionāram vienlaikus īstenot tiešu vai netiešu kontroli gan AS „Conexus Baltic Grid”, gan AS „Latvijas Gāze” vai citā komersantā, kas nodarbojas ar dabasgāzes ražošanu vai tirdzniecību. Minētos ierobežojumus AS „Conexus Baltic Grid” ir attiecinājusi uz Gazprom, paredzot, ka Gazprom kā akcionārs ir tiesīgs vienīgi saņemt dividendes un likvidācijas kvotu;

² <https://www.sprk.gov.lv/uploads/doc/LemumsN018D30012013Pielikums2EK20atzinums20lv.pdf>

³ http://www.conexus.lv/uploads/filedir/cbg_statuti_no_31122017.pdf

- 10.5.2. Regulators ar 2018.gada 12.jūnija vēstuli Nr.2-2.21/1934 lūdza Tieslietu ministriju sniegt viedokli, vai gadījumā, ja AS „Conexus Baltic Grid” ir tikai vienas kategorijas akcijas, AS „Conexus Baltic Grid” var paredzēt Statūtos atsevišķu akcionāru tiesību ierobežojumus un vai Statūtos ietvertais akcionāru tiesību ierobežojums ir pietiekams, lai uzskatītu, ka akcionāram, uz kuru šis ierobežojums attiecas, nav likumisku tiesību piedalīties AS „Conexus Baltic Grid” akcionāru sapulcēs, balsot, kā arī iegūt jebkādu informāciju par AS „Conexus Baltic Grid” darbību;
- 10.5.3. Tieslietu ministrija 2018.gada 25.jūnija skaidrojumā Nr.1-17/1635 norāda, ka gadījumā, ja Statūtos ietvertie ierobežojumi nav likumiski (neizriet no likuma), tad šādi ierobežojumi atbilst akcionāru līguma nosacījumam, kas ietverts Statūtos. Proti, tas ir civiltiesiski (ar līgumu) noteikts ierobežojums, kas nav tiešā veidā saistošs kapitālsabiedrības valdei. Uz līguma pamata noteikts ierobežojums konkrētam akcionāram neizmaina likumā noteiktās akcionāra tiesības;
- 10.5.4. Regulators ar 2018.gada 26.jūlija vēstuli Nr.2-2.21/2311 lūdza Ekonomikas ministriju sniegt viedokli par to, vai Enerģētikas likuma 111.pantā ietvertie nosacījumi un kritēriji ir uzskatāmi nevis par patstāvīgiem likumā ietvertiem aizliegumiem, bet gan par sistēmas operatoram izvirzītām prasībām, kuras, ieviešot attiecīgus pasākumus, sistēmas operatoram ir jāizpilda;
- 10.5.5. Ekonomikas ministrija 2018.gada 11.septembra vēstulē Nr.2.13.11.1-1/2018/4012 norāda, ka Enerģētikas likuma 111.panta trešajā daļā ietvertās tiesību normas ir nosacījumi vienotā dabasgāzes pārvades un uzglabāšanas sistēmas operatora neatkarībai un tās nav ierobežojumi vienotā dabasgāzes pārvades un uzglabāšanas sistēmas operatora akcionāriem. Attiecībā uz Statūtu 9.4.apakšpunktā noteikto ierobežojumu Ekonomikas ministrija uzskata, ka minētais ierobežojums pilnā apjomā nenodrošina Enerģētikas likuma 111.panta trešajā daļā ietverto prasību ievērošanu;
- 10.5.6. AS „Conexus Baltic Grid” 2018.gada 6.jūlijā iesniedza Regulatoram neatkarīga eksperta atzinumu par Regulatora Sertificēšanas lēmuma projektā ietverto saistībā ar Statūtos ietverto normu interpretāciju. Minētajā atzinumā ir pausts viedoklis, saskaņā ar kuru Statūtos ietvertās normas ir atbilstošas Komerclikumam un tajā ietvertie ierobežojumi ir uzskatāmi par pietiekamiem, lai konstatētu AS „Conexus Baltic Grid” atbilstību Enerģētikas likumā noteiktajām sertifikēšanas prasībām;
- 10.5.7. Eiropas Komisija Atzinumā norāda, ka neatkarīgi no tā, ka Statūtu 9.4.apakšpunktā noteiktie ierobežojumi noteic, ka Gazprom piederošā AS „Conexus Baltic Grid” mazākuma akciju pakete nedod „nekādas tiesības”, Eiropas Komisija atbalsta Regulatora Sertificēšanas lēmuma projektā ietverto viedokli, ka Statūtu 9.4.apakšpunktā minētajiem ierobežojumiem nav juridiska spēka, jo tie nav saderīgi ar Komerclikuma⁴ 227.pantu, un tādējādi tā būtu Gazprom brīvprātīga apņemšanās. Eiropas Komisijas ieskatā, akcionāra nesaistoša apņemšanās neīstenot balsstiesības vai tiesības iecelt valdes locekļus nav pietiekama, lai izpildītu Direktīvas 9.pantā noteiktās strukturālās nošķiršanas prasības. Eiropas Komisija Atzinumā vērš uzmanību, ka Gazprom dalību AS „Conexus Baltic Grid” nevar uzskatīt par saderīgu ar Direktīvas 9.panta prasībām;
- 10.5.8. AS „Conexus Baltic Grid” 2018.gada 21.septembra iesniegumā Nr.01-7/775 vērš uzmanību, ka Gazprom līdzdalība ir saderīga ar Enerģētikas likuma prasībām. AS „Conexus Baltic Grid” norāda, ka saskaņā ar Direktīvu ir pieļaujama mazākuma akcionāra klātbūtne sistēmas operatorā. Tāpat jāņem vērā, ka dalībvalsts izvēlētais pilnīgas nodalīšanas modelis nedrīkst ierobežot kādu no vienotā tirgus pamatbrīvībām atbilstoši līguma par Eiropas Savienības dibināšanu (turpmāk –

⁴ <https://likumi.lv/doc.php?id=5490>

LESD) 345.pantam. AS „Conexus Baltic Grid” nepiekrīt Ekonomikas ministrijas viedoklim, jo saskaņā ar to akcionāra tiesības vispār nebūtu iespējams ierobežot, nenonākot pretrunā Komerclikumam. AS „Conexus Baltic Grid” uzskata, ka Enerģētikas likuma 111.panta trešā daļa būtu jāinterpretē tādējādi, ka tā paredz konkrētus ierobežojumus, tostarp akcionāriem, un jautājums ir vienīgi par to, kā šie ierobežojumi tiek praktiski īstenoti AS „Conexus Baltic Grid” darbībā. AS „Conexus Baltic Grid” ieskatā, Regulators nav ņēmis vērā Tieslietu ministrijas skaidrojumu, jo Tieslietu ministrija atzīt, ka Statūtu 9.4.apakšpunktā ietvertais noteikums nav pretrunā ar Komerclikuma 227.pantu, jo šis noteikums nav uzskatāms par akciju kategorijas noteikumu, bet gan akcionāram paredzēts ierobežojums. Tāpat, AS „Conexus Baltic Grid” ieskatā, Enerģētikas likuma 111.panta trešā daļa akcionāram nosaka noteiktus ierobežojumus neatkarīgi no tā, kas paredzēts Statūtos. Vienlaikus AS „Conexus Baltic Grid” norāda, ka Statūtu 9.4.apakšpunkta ierobežojumi ir noteikti, lai izpildītu Enerģētikas likuma 111.panta trešās daļas prasības. AS „Conexus Baltic Grid” vērš uzmanību, ka ikvienam akcionāram, reģistrējoties dalībai sapulcē, ir jāparaksta apliecinājums par to, ka uz viņiem neattiecas Enerģētikas likuma 111.panta trešajā daļā ietvertie ierobežojumi un aizliegumi. Valde ir atbildīga par AS „Conexus Baltic Grid” darbības atbilstību normatīvajiem aktiem. Regulators var noteikt pastiprinātu akcionāru darbības kontroli, kamēr šāds akcionārs (Gazprom) turpina atrasties AS „Conexus Baltic Grid” akcionāru sastāvā. AS „Conexus Baltic Grid” atkārtoti vērš uzmanību, ka informācijas drošības pasākumi ir pietiekami sertificēšanas prasību izpildei. AS „Conexus Baltic Grid” ieskatā, Regulators Sertificēšanas lēmuma projektā nav analizējis un atspēkojis AS „Conexus Baltic Grid” iesniegtajā komerciesību eksperta atzinumā minēto.

- 10.6. AS „Conexus Baltic Grid” akcionāra Marguerite Gas I akciju turētājs ir „Marguerite Holdings S.a.r.l.”, reģistrācijas numurs: B162622, juridiskā adrese: 1–3, Boulevard de la Foirel - 1528, Luxembourg (turpmāk – Marguerite Holdings), kuru kontrolē „2020 European Fund for Energy, Climate Change and Infrastructure”, reģistrācijas numurs: B149221, juridiskā adrese: 5, Allee Sheffer, L-2520, Luxembourg (turpmāk – Marguerite Fund). Marguerite Fund ir specializēts investīciju fonds, kurš nodibināts un reģistrēts Luksemburgā un kura uzraudzību veic Luksemburgas finanšu un kapitāla tirgus uzraudzības institūcija (*Commission de Surveillance du Secteur Financier*). Marguerite Gas I un Marguerite Holdings ir īpašam mērķim (Marguerite Fund aktīvu pārvaldīšanai) dibinātas sabiedrības ar ierobežotu atbildību. Marguerite Fund pastarpināti (caur Marguerite Holdings un Marguerite Gas II S.a.r.l. (turpmāk – Marguerite Gas II)) pieder 28,97% AS „Latvijas Gāze” akciju;
- 10.6.1. AS „Conexus Baltic Grid” nav attiecinājusi uz Marguerite Gas I Statūtos ietvertos ierobežojumus un attiecībā uz Marguerite Gas I nav paredzēti arī nekādi citi ierobežojumi, lai gan Marguerite Gas I ir saistīts ar AS „Latvijas Gāze” akcionāru Marguerite Gas II. Regulators konstatē, ka Marguerite Gas I ir aktīvs AS „Conexus Baltic Grid” akcionārs ar visām akcionāram piederošām tiesībām;
- 10.6.2. AS „Conexus Baltic Grid” ieskatā, uz Marguerite Gas I attiecas Enerģētikas likuma 111.panta piektajā daļā paredzētais izņēmums. AS „Conexus Baltic Grid” norāda, ka no 345.panta izriet aizliegums ar Eiropas Savienības tiesību aktu noteikt īpašuma ekspropriāciju. Tādēļ arī Direktīva neuzliek par pienākumu pārdot akcijas, bet gan tikai ierobežo no tām izrietošās tiesības. Enerģētikas likumā nav normu, kas radītu pienākumu vienam vai otram akcionāram pārdot savas akcijas, jo tā būtu uzskatāma par ekspropriējošu normu;

- 10.6.3. Regulators 2018.gada 26.jūnijā saņēma Marguerite Gas I viedokli par Sertificēšanas lēmuma projektu (*)⁵;
- 10.6.4. Regulators 2018.gada 14.septembrī saņēma Marguerite Gas I papildu viedokli par Sertificēšanas lēmuma projektu (*)⁶;
- 10.6.5. Eiropas Komisija Atzinumā konstatē, ka saskaņā ar AS „Conexus Baltic Grid” un AS „Latvijas Gāze” statūtiem Marguerite Gas I ir tiesīga iecelt abu komersantu valdes locekļus, taču tas ir pretrunā ar Direktīvas 9.panta 1.punkta c) apakšpunktu. Tāpat Eiropas Komisija uzskata, ka Enerģētikas likuma 111.panta piektajā daļā finanšu institūcijām paredzētā atkāpe nav attiecināma uz Marguerite Gas I, jo Marguerite Gas I ir ne tikai AS „Conexus Baltic Grid”, bet arī AS „Latvijas Gāze” akcionārs. Marguerite Gas I varētu būt ieinteresēta izmantot savu ietekmi par labu AS „Latvijas Gāze”, tādējādi kaitējot citiem sistēmas lietotājiem. Eiropas Komisija atbalsta Regulatora Sertificēšanas lēmuma projektā ietverto viedokli, ka Marguerite Gas I dalība gan AS „Conexus Baltic Grid”, gan AS „Latvijas Gāze” nav saderīga ar Direktīvas 9.panta prasībām;
- 10.6.6. Regulators saņēma Marguerite Gas I 2018.gada 26.septembra iesniegumu, kurā Marguerite Gas I norāda uz pastāvošo interešu konfliktu saistībā ar Ekonomikas ministriju un Tieslietu ministriju (*)⁷;
- 10.7. Atbilstoši AS „Conexus Baltic Grid” Statūtu 7.13.apakšpunktam AS „Conexus Baltic Grid” padomi ievēlē akcionāri, kuriem ir balsstiesības, ievērojot Statūtu 9.4.apakšpunktā noteiktos ierobežojumus. Ievērojot šā lēmuma konstatējošās daļas 10.6.apakšpunktā minēto, Regulators konstatē, ka AS „Conexus Baltic Grid” padomes izveidē piedalās Marguerite Gas I – akcionārs, kurš netieši ir saistīts ar AS „Latvijas Gāze”. No Regulatora rīcībā esošās informācijas izriet, ka trīs no septiņiem AS „Conexus Baltic Grid” padomes locekļiem – /vārds, uzvārds/, /vārds, uzvārds/ un /vārds, uzvārds/ ir saistīti ar Marguerite Fund;
- 10.8. Atbilstoši AS „Conexus Baltic Grid” Statūtu 7.24.apakšpunktam AS „Conexus Baltic Grid” valdi ievēlē padome. AS „Conexus Baltic Grid” valde sastāv no trīs valdes locekļiem. AS „Conexus Baltic Grid” valdes locekļu darba līgumos ir noteikts, ka valdes loceklis nedrīkst vienlaikus ar valdes locekļa amatu AS „Conexus Baltic Grid” ieņemt padomes vai valdes locekļa amatu vai citu amatu citā energoapgādes komersantā, kas nodarbojas ar dabasgāzes vai elektroenerģijas ražošanu vai tirdzniecību;
11. Šā lēmuma konstatējošās daļas 4.2.apakšpunktā un 6.6.apakšpunktā minēto prasību izpildi AS „Conexus Baltic Grid” ir apliecinājusi, iesniedzot Regulatoram šādus dokumentus un informāciju atbilstoši Sertificēšanas noteikumu 2.6.–2.10.apakšpunktam un 3. un 4.punktam:
- 11.1. informāciju par AS „Conexus Baltic Grid” darbinieku skaitu un kvalifikāciju un tehniskajiem resursiem katra attiecīgā Enerģētikas likumā noteiktā sistēmas operatora pienākuma veikšanai. Ārpakalpojumu saraksts, norādot pakalpojumu sniedzēju un pamatojot pakalpojuma sniedzēja izvēli (1.iesnieguma 1., 13. un 15.pielikums);
- 11.2. apliecinājumu par dabasgāzes pārvades sistēmas un uzglabāšanas pakalpojuma sniegšanai nepieciešamo aktīvu piederību AS „Conexus Baltic Grid” un IPGK nolikumu (1.iesnieguma 14.pielikums un 2.iesnieguma 3.pielikums);
- 11.3. apliecinājumu, ka tiek nodrošināta tās komerciālās informācijas konfidencialitāte, ko AS „Conexus Baltic Grid” ir ieguvusi no sistēmas lietotājiem un tirgus dalībniekiem, ar pievienotu minētos apstākļus pamatojošo informāciju. Neatkarīga auditora sabiedrības ar ierobežotu atbildību „KPMG Baltics”, vienotais reģistrācijas numurs: 40003235171, juridiskā adrese: Vesetas iela 7, Rīga, LV-1013 (turpmāk – SIA „KPMG Baltics”), atzinumu (*)⁸. AS „Conexus Baltic Grid” informācijas tehnoloģiju un resursu noteikumus un politiku (1.iesnieguma 1., 5., 17. un 18.pielikums un 2.iesnieguma 1., 18., 19., 20., 21. un

⁵ satur ierobežotas pieejamības informāciju

⁶ satur ierobežotas pieejamības informāciju

⁷ satur ierobežotas pieejamības informāciju

⁸ satur ierobežotas pieejamības informāciju

- 24.pielikums);
- 11.4. AS „Conexus Baltic Grid” apliecinājumu, ka sistēmas operators nodrošina taisnīgu un vienlīdzīgu attieksmi pret sistēmas lietotājiem un tirgus dalībniekiem, pastāvot vienādiem faktiskajiem un tiesiskajiem apstākļiem, AS „Conexus Baltic Grid” ir iesniegusi dabasgāzes pārvades sistēmas un dabasgāzes uzglabāšanas sistēmas pakalpojumu līgumu slēgšanas kārtību (1.iesnieguma 1., 5. un 19.pielikums);
 - 11.5. visa nepieciešamā informācija, kas saistīta ar dabasgāzes pārvades un uzglabāšanas sistēmas pakalpojumu saņemšanu, ir pieejama AS „Conexus Baltic Grid” tīmekļvietnē <https://capacity.conexus.lv> latviešu un angļu valodā;
 - 11.6. AS „Conexus Baltic Grid” ārpakalpojumu sarakstu un informāciju par noslēgtajiem līgumiem, līgumus ar AS „Latvijas Gāze”, akciju sabiedrību „Gaso”, vienotais reģistrācijas numurs: 40203108921, juridiskā adrese: Vagonu iela 20, Rīga, LV-1009 (turpmāk – AS „Gaso”) un ar Gazprom saistītajiem uzņēmumiem (1.iesnieguma 1. un 15.pielikums, 2.iesnieguma 2., 4.–17.pielikums);
 - 11.7. AS „Conexus Baltic Grid” informāciju par biznesa plānošanas un analīzes, risku vadības un apdrošināšanas, juridiskā nodrošinājuma un regulācijas jautājumu koordinācijas un finanšu resursu nodrošināšanas un pārvaldības pakalpojumu nodrošināšanu (1.iesnieguma 1.pielikums un 2.iesnieguma 4.pielikums);
 - 11.8. informāciju par Regulā Nr.715/2009, Regulā Nr.1227/2011 un Regulā Nr.994/2010 sistēmas operatoram noteikto prasību izpildi (1.iesnieguma 1.pielikums un gāzes pārvades sistēmas operatoru Eiropas tīklu (turpmāk – ENTSO) tīmekļvietnē pieejamā informācija).
12. Pamatojoties uz šā lēmuma konstatējošās daļas 11.punktā minētajiem dokumentiem un informāciju, Regulators attiecībā uz AS „Conexus Baltic Grid” konstatē:
- 12.1. Direktīvā noteiktie sistēmas operatora pienākumi ir transponēti Enerģētikas likuma 15., 43.¹, 44., 45.² un 112.pantā, kur cita starpā ir noteikts, ka sistēmas operators ir atbildīgs par enerģijas pārvades sistēmas un dabasgāzes krātuves darbību, apkalpošanu un drošumu, sistēmas vadību un attīstību licences darbības zonā, savienojumu ar citām sistēmām, kā arī par sistēmas ilglaicīgu spēju nodrošināt enerģijas pārvadi un dabasgāzes uzglabāšanu atbilstoši pieprasījumam;
 - 12.2. AS „Conexus Baltic Grid” ir apliecinājusi dabasgāzes pārvades sistēmas un uzglabāšanas pakalpojuma sniegšanai nepieciešamo aktīvu esamību AS „Conexus Baltic Grid” rīcībā;
 - 12.3. Regulatora 2017.gada 5.janvārī AS „Conexus Baltic Grid” izsniegtā licence Nr.E33002 dabasgāzes pārvadei un licence Nr.E31002 dabasgāzes uzglabāšanai tika izsniegta, Regulatoram gūstot pārliecību, ka AS „Conexus Baltic Grid” rīcībā ir visi nepieciešamie aktīvi, lai nodrošinātu dabasgāzes pārvades sistēmas un uzglabāšanas pakalpojuma sniegšanu;
 - 12.4. AS „Conexus Baltic Grid” apliecina, ka tā nodrošina visu Enerģētikas likumā dabasgāzes pārvades sistēmas operatoram noteikto pienākumu izpildi. AS „Conexus Baltic Grid” darbojas saskaņā ar Enerģētikas likumu un Ministru kabineta 2017.gada 7.februāra noteikumiem Nr.78 „Dabasgāzes tirdzniecības un lietošanas noteikumi”;
 - 12.5. Enerģētikas likuma 15.panta septītā daļa noteic, ka Regulators apstiprina dabasgāzes pārvades sistēmas operatora izstrādātos sistēmas lietošanas noteikumus, kuriem jābūt objektīvi pamatotiem, ekonomiski attaisnotiem, taisnīgiem, vienlīdzīgiem, atklātiem un pieejamiem visiem sistēmas lietotājiem un pretendentiem, kas pieprasa pieeju attiecīgajai sistēmai. AS „Conexus Baltic Grid” dabasgāzes pārvades sistēmas pakalpojumu sniedz saskaņā ar Regulatora 2017.gada 13.aprīļa lēmumu Nr.1/16 „Dabasgāzes pārvades sistēmas lietošanas noteikumi” (turpmāk – Pārvades sistēmas lietošanas noteikumi), nodrošinot nediskriminējošu pakalpojumu piedāvājumu visiem pārvades sistēmas lietotājiem. AS „Conexus Baltic Grid” dabasgāzes uzglabāšanas sistēmas pakalpojumu sniedz saskaņā ar Regulatora 2017.gada 13.aprīļa lēmumu Nr.1/17 „Inčukalna pazemes gāzes krātuves lietošanas noteikumi” (turpmāk – Krātuves lietošanas noteikumi), kā arī savstarpēji noslēgtiem līgumiem starp sabiedrisko pakalpojumu sniedzējiem un lietotājiem, nodrošinot

- nediskriminējošu pakalpojumu piedāvājumu visiem pārvades sistēmas un IPGK lietotājiem;
- 12.6. AS „Conexus Baltic Grid” ir iesniegusi izvērstu skaidrojumu par to, kā AS „Conexus Baltic Grid” izpilda katru Enerģētikas likumā minēto sistēmas operatora pienākumu un norādījusi par katru no pienākumiem atbildīgo struktūrvienību vai attiecīgo ārpakalpojuma sniedzēju, kārtību to veikšanai un attiecīgo iekšējo un ārējo normatīvo aktu;
- 12.7. No AS „Conexus Baltic Grid” ārpakalpojumu sniedzēju saraksta un noslēgtajiem līgumiem ar AS „Latvijas Gāze” un ar Gazprom saistītiem komersantiem izriet, ka ārpakalpojumu sniedzēji Enerģētikas likumā noteikto pienākumu izpildei ir izvēlēti iepirkuma procedūras rezultātā vai kā vienīgie iespējamie šādu pakalpojumu sniedzēji Latvijas teritorijā;
- 12.8. AS „Conexus Baltic Grid”, nodrošinot Enerģētikas likumā noteikto pienākumu izpildi, iepirkuma procedūras rezultātā no AS „Latvijas Gāze” saņem šādus ārpakalpojumus:
- 12.8.1. dabasgāzes drošības rezerves izveidošanai atbilstoši Ministru kabineta 2011.gada aprīļa noteikumiem Nr.312 „Enerģijas lietotāju apgādes un kurināmā pārdošanas kārtība izsludinātās enerģētiskās krīzes laikā un valsts apdraudējuma gadījumā” (turpmāk – Krīzes noteikumi);
- 12.8.2. dabasgāzes piegādi tehnoloģiskajām vajadzībām, zudumu segšanai un gazificētajiem objektiem;
- 12.8.3. dabasgāzes nodrošināšanai dabasgāzes pārvades sistēmas balansēšanai;
- 12.9. AS „Conexus Baltic Grid”, nodrošinot Enerģētikas likumā noteikto pienākumu izpildi, iepirkuma procedūras rezultātā no ar Gazprom saistītiem komersantiem saņem ārpakalpojumus, kas attiecas uz IPGK. Šiem komersantiem nav pieejama informācija par sistēmas lietotājiem un sniegtie ārpakalpojumi ir nepieciešami:
- 12.9.1. (*)⁹;
- 12.9.2. (*)¹⁰;
- 12.10. AS „Conexus Baltic Grid” ir apliecinājusi, ka nodrošina tās komerciālās informācijas konfidencialitāti, ko tā ieguvusi no sistēmas lietotājiem un tirgus dalībniekiem, pildot sistēmas operatora pienākumus:
- 12.10.1. AS „Conexus Baltic Grid” ir noteikti aizsardzības pasākumi un darbinieku tiesības un pienākumi darbam ar ierobežotas pieejamības informāciju. Ierobežotas pieejamības informācijas neizpaušanas pienākums ir ietverts arī AS „Conexus Baltic Grid” darbinieku darba līgumos, kā arī valdes locekļu darba līgumos. Tāpat ir paredzēta darbinieka disciplināratbildība par AS „Conexus Baltic Grid” noteiktās ierobežotas pieejamības informācijas neatļautu izpaušanu;
- 12.10.2. 2017.gada 28.decembrī sertificēts informācijas tehnoloģiju auditors SIA „KPMG Baltics” (*)¹¹;
- 12.10.3. AS „Conexus Baltic Grid” ir ieviesta informācijas tehnoloģiju drošības politika un informācijas tehnoloģiju drošības prasības atbilstoši spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem, kā arī tajās ir ņemtas vērā starptautisko informācijas drošības standartu rekomendācijas;
- 12.10.4. AS „Conexus Baltic Grid” informācijas tehnoloģiju sistēmas ar 2017.gada 3.aprīli ir pilnībā nodalītas no AS „Latvijas Gāze” informācijas tehnoloģiju sistēmām (*)¹²;
- 12.10.5. AS „Conexus Baltic Grid” neiegādājas biznesa plānošanas un analīzes, risku vadības un apdrošināšanas, juridiskā nodrošinājuma un regulācijas jautājumu koordinācijas un finanšu resursu nodrošināšanas un pārvaldības pakalpojumu pakalpojumus no komersantiem, kas veic dabasgāzes vai elektroenerģijas ražošanu vai tirdzniecību, un ar tiem saistītajiem komersantiem. AS „Conexus Baltic Grid” nodrošina attiecīgos pakalpojumus patstāvīgi vai, patstāvīgi organizējot attiecīgo pakalpojumu, piemēram, apdrošināšanas pakalpojumu, iepirkumus atbilstoši

⁹ satur ierobežotas pieejamības informāciju

¹⁰ satur ierobežotas pieejamības informāciju

¹¹ satur ierobežotas pieejamības informāciju

¹² satur ierobežotas pieejamības informāciju

ārējiem un iekšējiem sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju iepirkumus regulējošiem normatīvajiem aktiem, kas nosaka kārtību, kādā AS „Conexus Baltic Grid” organizē iepirkumus. AS „Conexus Baltic Grid” ierobežotas pieejamības informācijas aizsardzības noteikumos ir noteikts, kāda informācija satur komercnoslēpumu un ir aizsargājama. AS „Conexus Baltic Grid” komercnoslēpuma aizsardzības pienākums ir gan AS „Conexus Baltic Grid” pārstāvjiem, gan darbiniekiem;

- 12.11. AS „Conexus Baltic Grid” ar sistēmas lietotājiem un krātuves lietotājiem slēdz tipveida līgumus, kas iekļauti Pārvades sistēmas lietošanas noteikumos un Krātuves lietošanas noteikumos, tādējādi nodrošinot vienlīdzīgu piekļuvi dabasgāzes pārvades sistēmai un IPGK pēc attiecīgo līgumu (pārvades sistēmas pakalpojumu līguma, balansēšanas līguma vai dabasgāzes uzglabāšanas pakalpojuma līguma) noslēgšanas. Lai nodrošinātu operatīvu pārvades sistēmas un IPGK lietošanas pieteikumu izskatīšanu un pakalpojumu līgumu noslēgšanu, nodrošinot taisnīgu un vienlīdzīgu attieksmi pret sistēmas lietotājiem, AS „Conexus Baltic Grid” ir noteikta iekšējā kārtība pieteikumu izskatīšanai un līgumu noslēgšanai, ievērojot Krātuves lietošanas noteikumos noteikto;
- 12.12. Pamatojoties uz šā lēmuma konstatējošās daļas 11.8.apakšpunktā minētajiem dokumentiem, Regulators attiecībā uz Regulā Nr.715/2009 noteikto pārvades un uzglabāšanas sistēmas operatora pienākumu izpildi konstatē:
 - 12.12.1. AS “Conexus Baltic Grid” atbilstoši Regulas Nr.715/2009 4.pantam darbojas ENTSOG asociētā partnera statusā. Pilntiesīga partnera statusu AS „Conexus Baltic Grid” iegūs pēc sistēmas operatora sertificēšanas. AS „Conexus Baltic Grid” pārstāvji piedalās septiņās ENTSOG darba grupās;
 - 12.12.2. AS „Conexus Baltic Grid” pilda Regulas Nr.715/2009 12.pantā (pārvades sistēmas operatoru reģionālā sadarbība) noteiktos pārvades sistēmas operatora pienākumus:
 - 12.12.2.1. piedalās Kopienas tīkla attīstības desmit gadu plāna (turpmāk – TYNDP) izstrādē;
 - 12.12.2.2. AS „Conexus Baltic Grid” kopā ar Somijas, Zviedrijas, Polijas, Lietuvas, Igaunijas un Dānijas pārvades sistēmas operatoriem piedalās Baltijas enerģijas tirgus starpsavienojumu plāna (turpmāk – BEMIP) gāzes reģionālo ieguldījumu plānu izstrādē, ik pēc diviem gadiem publicējot reģionālo ieguldījumu plānu;
 - 12.12.2.3. 2017.gada BEMIP gāzes reģiona ieguldījumu plānā ir iekļauti divi AS „Conexus Baltic Grid” projekti – IPGK modernizācija un Latvijas–Lietuvas starpsavienojuma pārvades jaudu palielināšana. Minētie projekti ir iekļauti arī TYNDP, kā arī Eiropas kopīgu interešu projektu trešajā sarakstā (projekti bija iekļauti arī pirmajā un otrajā kopīgu interešu projektu sarakstā);
 - 12.12.2.4. Baltijas valstis un Somija ir izveidojušas Reģionālo gāzes tirgus koordinācijas grupu (turpmāk – RGMCG), kuras mērķis ir atvērta, pārredzama un efektīvi funkcionējoša reģionālā dabasgāzes tirgus attīstība. Atbilstoši RGMCG rīcības plānā noteiktajam AS „Conexus Baltic Grid” sadarbībā ar pārējiem Baltijas valstu un Somijas pārvades sistēmas operatoriem plāno ieviest vienotus pārvades jaudas pārvaldības un balansēšanas principus;
 - 12.12.2.5. atbilstoši Baltijas valstu pārvades sistēmas operatoru noslēgtajam sadarbības līgumam AS „Conexus Baltic Grid” piedāvā grupētas jaudas produktus, izmantojot jaudas netiešās piešķiršanas metodi. AS „Conexus Baltic Grid” savā tīmekļvietnē norāda netiešās piešķiršanas metodes izmantošanas laikā (biržas tirdzniecības sesijas sākums un beigas) rezervēšanai nodoto jaudu. Par netiešo jaudu piešķiršanas platformu Baltijas valstu pārvades sistēmas operatori izvēlējās dabasgāzes biržu UAB „GET

Baltic”;

12.12.3. AS „Conexus Baltic Grid” pilda Regulas Nr.715/2009 14.pantā (trešo personu piekļuve) noteiktos pārvades sistēmas operatora pienākumus:

12.12.3.1. AS „Conexus Baltic Grid” nodrošina nediskriminējošu pakalpojumu piedāvājumu visiem pārvades sistēmas lietotājiem, sniedzot gan konstantus, gan atslēdzamus trešo personu piekļuves pakalpojumus un piedāvā sistēmas lietotājiem gan ilgtermiņa, gan īstermiņa pakalpojumus;

12.12.3.2. Pārvades sistēmas lietošanas noteikumi ietver tādus nosacījumus, kas paredz, ka tiek nodrošināta tāda pieeja pārvades sistēmai, kura ir taisnīga, vienlīdzīga, atklāta un pieejama visiem sistēmas lietotājiem un pretendentiem (skat. arī šā lēmuma konstatējošās daļas 13.5. un 13.11.apakšpunktu);

12.12.3.3. Pārvades sistēmas lietošanas noteikumos noteiktais Pārvades sistēmas pakalpojumu līguma un Balansēšanas līguma paraugs nodrošina vienādu pieeju visiem pārvades sistēmas lietotājiem (skat. arī šā lēmuma konstatējošās daļas 13.5. un 13.11.apakšpunktu);

12.12.3.4. Enerģētikas likuma 15.panta 1.¹daļa noteic, ka dabasgāzes pārvades sistēmas operators sniedz dabasgāzes pārvades sistēmas pakalpojumu par Regulatora noteiktajiem tarifiem vai par tarifiem, ko noteicis dabasgāzes pārvades sistēmas operators saskaņā ar Regulatora noteikto tarifu aprēķināšanas metodiku, ja ir saņemta Regulatora atļauja;

12.12.3.5. Regulatora 2016.gada 28.novembra lēmums Nr.1/29 „Dabasgāzes pārvades sistēmas pakalpojuma tarifu aprēķināšanas metodika” paredz, ka AS „Conexus Baltic Grid”, sniedzot dabasgāzes pārvades sistēmas pakalpojumu, piedāvā šādus produktus – gada, ceturkšņa, mēneša, dienas un pašreizējās dienas standarta jaudas produktus, atslēdzamās jaudas gada, ceturkšņa, mēneša, dienas un pašreizējās dienas produktus, atslēdzamās virtuālās pretplūsmas jaudas gada, ceturkšņa, mēneša, dienas un pašreizējās dienas produktus;

12.12.3.6. minēto jaudas produktu rezervēšanas kārtība ir noteikta Pārvades sistēmas lietošanas noteikumos, kas cita starpā paredz, ka, saskaņojot ar Regulatoru, AS „Conexus Baltic Grid” var piedāvāt ilgtermiņa jaudas produktus uz laiku, ilgāku nekā gads, pirms tam informējot visus sistēmas lietotājus un savā tīmekļvietnē publicējot konkrēta termiņa jaudas produkta sadales nosacījumus un termiņus, ja AS „Conexus Baltic Grid” ir saņēmusi sistēmas lietotāju pieprasījumu nodrošināt šādus ilgtermiņa jaudas produktus;

12.12.3.7. AS „Conexus Baltic Grid” dabasgāzes pārvades sistēmas pakalpojumu tarifi ir apstiprināti ar Regulatora 2018.gada 18.jūnija lēmumu Nr.69 „Par akciju sabiedrības „Conexus Baltic Grid” dabasgāzes pārvades sistēmas pakalpojuma tarifiem”;

12.12.4. AS „Conexus Baltic Grid” pilda Regulas Nr.715/2009 15.panta 1., 2. un 3.punktā noteikto attiecībā uz trešo personu piekļuves pakalpojumiem saistībā ar uzglabāšanas objektiem:

12.12.4.1. Krātuves lietošanas noteikumi ietver tādus nosacījumus, kas paredz, ka tiek nodrošināta tāda pieeja IPGK, kas ir taisnīga, vienlīdzīga, atklāta un pieejama visiem sistēmas lietotājiem un pretendentiem (skat. arī šā lēmuma konstatējošās daļas 13.5. un 13.12.apakšpunktu);

12.12.4.2. Krātuves lietošanas noteikumos noteiktais dabasgāzes uzglabāšanas pakalpojuma līguma paraugs nodrošina vienādu pieeju visiem krātuves lietotājiem un to, ka AS „Conexus Baltic Grid” līgumos nevar patvaļīgi paredzēt augstākus uzglabāšanas pakalpojuma tarifus (skat. arī šā lēmuma konstatējošās daļas 13.12.apakšpunktu);

12.12.4.3. saskaņā ar Enerģētikas likuma 15.panta 1.¹daļu dabasgāzes uzglabāšanas

- sistēmas operators sniedz dabasgāzes uzglabāšanas pakalpojumu par Regulatora noteiktajiem tarifiem vai par tarifiem, ko noteicis dabasgāzes uzglabāšanas sistēmas operators saskaņā ar Regulatora noteikto tarifu aprēķināšanas metodiku, ja ir saņemta Regulatora atļauja;
- 12.12.4.4. Regulatora 2017.gada 16.marta lēmums Nr.1/7 „Dabasgāzes uzglabāšanas pakalpojuma tarifu aprēķināšanas metodika” noteic, ka uzglabāšanas sistēmas operators aprēķina tarifus, ņemot vērā uzglabāšanas pakalpojuma izmaksas un dabasgāzes krātuves prognozēto izmantoto jaudu, kā arī atbilstoši Regulā Nr.715/2009 noteiktajam;
- 12.12.4.5. Regulators ar 2018.gada 26.aprīļa lēmumu Nr.47 „Par akciju sabiedrības „Conexus Baltic Grid” dabasgāzes uzglabāšanas pakalpojuma tarifiem” apstiprināja AS „Conexus Baltic Grid” grupētās jaudas produkta tarifus, tirgus produkta tarifus un virtuālās pretplūsmas produkta tarifus. Dabasgāzi iesūknējot krātuvē vai izņemot no krātuves, grupētās jaudas produkts ir konstantās jaudas produkts. Dabasgāzi iesūknējot krātuvē vai izņemot no krātuves, tirgus produkts ir atslēdzamās jaudas produkts. Virtuālās pretplūsmas produkts ir atslēdzamās jaudas produkts, kas pieejams sistēmas lietotājiem, iesniedzot AS „Conexus Baltic Grid” tirdzniecības paziņojumu par dabasgāzes iesūkņēšanu krātuvē un izņemšanu no krātuves pretēji krātuves faktiskā tehnoloģiskā režīma plūsmas virzienam;
- 12.12.5. Regulas Nr.715/2009 16.pantā noteiktās prasības saistībā ar dabasgāzes pārvades sistēmas jaudas sadales mehānismu un pārslodzes vadības procedūru ir iekļautas Pārvades sistēmas lietošanas noteikumos;
- 12.12.6. AS „Conexus Baltic Grid” pilda Regulas Nr.715/2009 17.pantā noteiktās prasības saistībā ar dabasgāzes uzglabāšanas sistēmas jaudas sadales mehānismu un pārslodzes vadības procedūru, ievērojot Krātuves lietošanas noteikumos noteikto;
- 12.12.7. AS „Conexus Baltic Grid” pilda Regulas Nr.715/2009 18.pantā dabasgāzes pārvades sistēmas operatoram noteiktās pārredzamības prasības:
- 12.12.7.1. AS „Conexus Baltic Grid” savā tīmekļvietnē¹³ publicē informāciju par pakalpojumiem, ko AS „Conexus Baltic Grid” piedāvā, un attiecīgajiem spēkā esošajiem nosacījumiem, kā arī tehnisko informāciju, kas vajadzīga, lai sistēmas lietotāji varētu efektīvi piekļūt pārvades sistēmai, informāciju par tehnisko jaudu, pieejamo jaudu un rezervēto atslēdzamo jaudu Pārvades sistēmas lietošanas noteikumos noteiktajos dabasgāzes pārvades sistēmas ieejas un izejas punktos attiecīgajam laika periodam, kā arī informāciju par tarifu veidošanu, metodiku un struktūru;
- 12.12.7.2. elektroniskā dabasgāzes pārvades jaudu rezervēšanas vietnē, kura ir pieejama sistēmas lietotājiem, AS „Conexus Baltic Grid” reģistrē un publicē informāciju par jaudu rezervēšanu, atteikšanos no jaudām, jaudu nodošanu, nominācijām, renominācijām un citu ar pārvades sistēmas pakalpojuma sniegšanu saistītu būtisku informāciju, kā arī, informējot sistēmas lietotājus par attiecīgajā ieejas un izejas punktā rezervētajām ilgtermiņa jaudām, vienlaikus šo informāciju reģistrējot elektroniskajā pārvades jaudu rezervēšanas vietnē;
- 12.12.7.3. AS „Conexus Baltic Grid” divas nedēļas pirms katras iesūkņēšanas sezonas un izņemšanas sezonas sākuma nosaka dabasgāzes plūsmas maksimālo un minimālo spiedienu, ar kādu dabasgāze tiek iesūkņēta krātuvē un izsūkņēta no krātuves, lai ievadītu pārvades sistēmā, un minēto informāciju publicē savā tīmekļvietnē;
- 12.12.7.4. AS „Conexus Baltic Grid” ne vēlāk kā līdz nākamā mēneša 15.datumam

¹³ <https://capacity.conexus.lv>

- savā tīmekļvietnē publicē mēneša balansēšanas dabasgāzes pirkšanas un pārdošanas cenu;
- 12.12.8. AS „Conexus Baltic Grid” pilda Regulas Nr.715/2009 19.pantā dabasgāzes uzglabāšanas sistēmas operatoram noteiktās pārredzamības prasības atbilstoši Krātuves lietošanas noteikumiem savā tīmekļvietnē publicējot:
- 12.12.8.1. katru dienu līdz plkst.12.00 informāciju par aktīvās dabasgāzes daudzumu krātuvē (kWh), krātuves brīvo jaudu (kWh), pretplūsmas jaudu (kWh), gāzes dienas D maksimālo tehnisko iesūkņēšanas un izņemšanas jaudu;
- 12.12.8.2. pirms un pēc katras iesūkņēšanas sezonas publicējot un katru dienu atjaunojot informāciju par prognozēto krātuves izņemšanas jaudu;
- 12.12.8.3. katru gadu līdz 15.februārim publicējot prognozi par iesūkņēšanas sezonas un izņemšanas sezonas sākuma datumu un ne vēlāk kā divas nedēļas pirms iesūkņēšanas sezonas un izņemšanas sezonas publicējot attiecīgās sezonas sākuma un beigu datumu;
- 12.12.9. AS „Conexus Baltic Grid” pilda Regulas Nr.715/2009 20.pantā noteiktās prasības sistēmas operatoriem piecus gadus glabāt visu informāciju, kas minēta Regulas Nr.715/2009 18. un 19.pantā un I pielikuma 3.daļā, glabājot informāciju ne mazāk kā piecus gadus saskaņā ar likuma „Par grāmatvedību” 10.pantu un komerciālo informāciju glabājot 10 gadus;
- 12.12.10. AS „Conexus Baltic Grid” piemēro Regulas Nr.715/2009 21.pantā noteiktos balansēšanas noteikumus un noteikumus par balansēšanas maksu, kā arī dabasgāzes pārvades sistēmas balansēšanu organizē, ievērojot Eiropas Komisijas 2014.gada 26.marta Regulas (ES) Nr.312/2014, ar ko izveido tīkla kodeksu gāzes balansēšanai pārvades tīklos, nosacījumus balansēšanas darbību veikšanai, Enerģētikas likumu¹⁴ un Pārvades sistēmas lietošanas noteikumus. Sistēmas lietotāja un AS „Conexus Baltic Grid” tiesiskās attiecības pārvades sistēmas sabalansētas darbības nodrošināšanā nosaka Balansēšanas līgumā, kura paraugs noteikts Pārvades sistēmas lietošanas noteikumos;
- 12.12.11. AS „Conexus Baltic Grid” pilda Regulas Nr.715/2009 22.pantā noteiktās jaudas tiesību tirdzniecības prasības, īstenojot Pārvades sistēmas lietošanas noteikumos ietverto attiecībā uz sekundāro jaudu tirgu, paredzot iespēju rezervēto jaudas produktu vai tā daļu nodošanu citam lietotājam;
- 12.12.12. AS „Conexus Baltic Grid” pilda Regulas Nr.715/2009 1.pielikumā noteiktos pienākumus attiecībā uz trešo personu piekļuves pakalpojumu, jaudu sadales un pārslodzes vadības procedūrām un tehniskās informācijas sniegšanu lietotājiem, ievērojot Pārvades sistēmas lietošanas noteikumos noteikto par konstanto un atslēdzamo jaudas produktu rezervēšanas kārtību, nominācijas un renominācijas procedūrām, pārvades sistēmas pārslodzes vadību un prasībām lietotāju informēšanai par plānotajiem pārvades sistēmas uzturēšanas, remonta, pieslēgšanas, atslēgšanas vai demontāžas darbiem. AS „Conexus Baltic Grid” sadarbojas ar kaimiņvalstu pārvades sistēmas operatoriem, pamatojoties uz starpoperatoru sadarbības līgumiem, attiecīgi koordinējot pārvades sistēmas profilaksi, lai mazinātu pārrāvumu iespējamību sistēmas lietotājiem un nodrošinātu vienlīdzību attiecībā uz piegādes drošumu dabasgāzes tranzīta ietvaros;
- 12.13. pamatojoties uz šā lēmuma 11.8.apakšpunktā minētajiem dokumentiem, Regulators attiecībā uz Regulā Nr.1227/2011 noteikto pārvades un uzglabāšanas sistēmas operatora pienākumu izpildi konstatē:
- 12.13.1. AS „Conexus Baltic Grid” pilda Regulas Nr.1227/2011 3.pantā noteikto:
- 12.13.1.1. AS „Conexus Baltic Grid” darbojas saskaņā ar Enerģētikas likuma 5.panta

¹⁴ Enerģētikas likuma 45.²panta trešā daļa noteic, ka dabasgāzes sistēmas operatori veic balansēšanas aprēķinus saskaņā ar sistēmas operatoru izstrādātajiem un Regulatora apstiprinātajiem noteikumiem pārskatāmi un nepieļaujot diskrimināciju attiecībā uz visiem balansēšanas pakalpojuma saņēmējiem.

trešo punktu, kas noteic, ka dabasgāzes pārvades sistēmas operators, veicot darbības dabasgāzes vairumtirgū, ievēro Regulas Nr.1227/2011 prasības, tostarp aizliegumu darījumos ļaunprātīgi izmantot iekšējo informāciju, tirgus manipulāciju aizliegumu, kā arī pienākumu sniegt informāciju Regulatoram un Energoregulatoru sadarbības aģentūrai (*Agency for the Cooperation of Energy Regulators*, turpmāk – ACER). Regulators minētās Enerģētikas likuma normas pārkāpumus pašlaik nav konstatējis;

12.13.1.2. saskaņā ar AS „Conexus Baltic Grid” iekšējiem normatīvajiem aktiem saņemot cita energoapgādes komersanta komerciālu vai konfidenciālu informāciju, AS „Conexus Baltic Grid” darbinieks ievēro arī Enerģētikas likuma 15.panta ceturtajā daļā un 112.panta 18.punktā noteikto pienākumu neizpaust komerciālu vai konfidenciālu informāciju, kas kļuvusi zināma, nodrošinot AS „Conexus Baltic Grid” kā dabasgāzes pārvades un uzglabāšanas sistēmas operatora pienākumus (skat. arī šā lēmuma konstatējošās daļas 13.10.apakšpunktu);

12.13.2. AS „Conexus Baltic Grid” pilda Regulas Nr.1227/2011 4.pantā noteikto pienākumu publiskot iekšējo informāciju – tāda iekšējā informācija kā dabasgāzes pārvades sistēmas dati (brīvā jauda, faktiski izmantotā jauda un produktu pārvades jauda), Inčukalna pazemes gāzes krātuves dati (brīvā jauda, pretplūsmas jauda, iesūkņēšanas un izņemšanas jauda) ir pieejama AS „Conexus Baltic Grid” tīmekļvietnē¹⁵. AS „Conexus Baltic Grid” tīmekļvietnē publicē informāciju par pārvades sistēmas un Inčukalna pazemes gāzes krātuves plānotu vai neplānotu nepieejamību (skat. arī šā lēmuma konstatējošās daļas 13.13.7.apakšpunktu);

12.13.3. AS „Conexus Baltic Grid” pilda Regulas Nr.1227/2011 8.pantā noteikto datu apkopošanas pienākumu un 9.panta pirmajā daļā noteikto tirgus dalībnieku reģistrēšanas pienākumu:

12.13.3.1. lai saskaņā ar Regulas Nr.1227/2011 8.panta 1.punktu ziņotu ACER par iesaisti darījumos, AS „Conexus Baltic Grid” ar Regulatora iesaisti ir reģistrējies CEREMP reģistrā (*Centralised European Registry for Energy Market Participant*);

12.13.3.2. AS „Conexus Baltic Grid” sniedz ACER informāciju par dabasgāzes uzglabāšanas un pārvades sistēmas jaudu un tās izmantošanu, tostarp pārvades sistēmas un krātuves plānotu vai neplānotu nepieejamību;

12.13.3.3. AS „Conexus Baltic Grid” pilda Regulas Nr.1227/2011 15.pantā noteiktos pienākumus. AS „Conexus Baltic Grid” ir ieviesusi pasākumus un procedūras, lai konstatētu 3. vai 5.panta pārkāpumus, t.sk. iekšējos normatīvajos aktos ir noteikts, ka ierobežotas pieejamības informāciju var izpaust valsts iestādei bez informācijas autora vai īpašnieka piekrišanas, ja to pieprasa normatīvie akti, un uz to neattiecas informācijas neizpaušanas pienākums. Attiecīgi AS „Conexus Baltic Grid” darbinieka pienākums ir nodrošināt minētajos noteikumos noteiktās attiecīgās informācijas ar lietojuma ierobežojumu sagatavošanas un nosūtīšanas prasības.

Saskaņā ar AS „Conexus Baltic Grid” iesniegto informāciju tās darbiniekiem ir pienākums pildīt Enerģētikas likuma 15.panta ceturtajā daļā un 112.panta 18.punktā noteikto pienākumu neizpaust komerciālu vai konfidenciālu informāciju, kas tiem kļuvusi zināma, nodrošinot AS „Conexus Baltic Grid” kā dabasgāzes pārvades un uzglabāšanas sistēmas operatora pienākumu izpildi (skat. arī šā lēmuma konstatējošās daļas 13.10.apakšpunktu);

12.14. AS „Conexus Baltic Grid” ievēro Regulā Nr.994/2010 noteiktos gāzes piegādes drošības aizsardzības noteikumus:

¹⁵ <https://capacity.conexus.lv>

- 12.14.1. Saskaņā ar Regulu Nr.994/2010 gāzes piegādes drošība ir dabasgāzes uzņēmumu, dalībvalstu, jo īpaši kompetento iestāžu, un Komisijas kopīga atbildība to attiecīgajā darbības un kompetences jomā. Regula Nr.994/2010 paredz veikt risku novērtējumu un, pamatojoties uz tā rezultātiem, izveidot Preventīvās rīcības plānu un Ārkārtas rīcības plānu, kurus kompetentā iestāde izstrādā kopā ar dabasgāzes uzņēmumiem. Ar AS „Conexus Baltic Grid” (iepriekš – AS „Latvijas Gāze”) līdzdalību nacionālā līmenī ir izstrādāts Risku novērtējums, Preventīvās rīcības plāns un Ārkārtas rīcības plāns (minētie plāni pieejami kompetentās iestādes Ekonomikas ministrijas tīmekļvietnē¹⁶), kā arī reģionālā līmenī Kopējais Igaunijas, Latvijas, Lietuvas gāzes piegādes risku novērtējums;
- 12.14.2. Regulas Nr.994/2010 6.pants noteic dalībvalstu pienākumu nodrošināt infrastruktūras standartu N-1, kas raksturo gāzes infrastruktūras tehnisko spēju apmierināt gāzes kopējo pieprasījumu, ja rodas traucējumi lielākajā gāzes infrastruktūrā dienā, kad ir ārkārtīgi liels gāzes pieprasījums, kas statistiski iespējams reizi 20 gados. Infrastruktūras standarts N-1 Latvijas gadījumā ir 220,67%. Infrastruktūras standarts N-1 Latvijai ir vairāk nekā divas reizes lielāks par Regulā Nr.994/2010 noteikto tā minimālo vērtību (100%), tātad lielākās dabasgāzes apgādes infrastruktūras IPGK nefunkcionēšanas gadījumā pārējās infrastruktūras jauda ir pietiekama, lai apmierinātu kopējo Latvijas dabasgāzes pieprasījumu diennaktī;
- 12.14.3. Regulas Nr.994/2010 6. un 7.pants noteic arī prasību, lai visos dalībvalstu pārrobežu starpsavienojumos tiktu nodrošināta divvirzienu plūsma. Latvijas gadījumā tāda ir nodrošināta Latvijas–Lietuvas starpsavienojumam. Ekonomikas ministrija, kas pilda Regulā Nr.994/2010 noteiktos kompetentās iestādes pienākumus, 2013.gada 23.oktobrī informēja sistēmas operatoru AS „Latvijas Gāze” (tagad – AS „Conexus Baltic Grid”) par lēmumu piešķirt atbrīvojumu no divvirzienu jaudas ierīkošanas pārrobežas starpsavienojumā starp Latviju un Igauniju, pamatojoties uz dabasgāzes infrastruktūras tehnisko spēju apmierināt dabasgāzes kopējo pieprasījumu, ja rodas dabasgāzes apgādes traucējumi un to, ka starpsavienojuma izbūve būtiski neuzlabos piegādes drošību;
- 12.14.4. Regulas Nr.994/2010 8.pants noteic piegādes standartu, saskaņā ar kuru dabasgāzes uzņēmumiem ir jāveic pasākumi, lai nodrošinātu gāzes piegādi dalībvalsts aizsargātajiem patērētājiem gadījumos, kad tiek novērota galēja temperatūra septiņu dienu aukstākajā periodā, ko statistiski novēro reizi 20 gados, kad ārkārtīgi liels gāzes pieprasījums ilgst vismaz 30 dienas, ko statistiski novēro reizi 20 gados un uz vismaz 30 dienām, ja vienotas lielākās gāzes piegādes infrastruktūras traucējumi rodas vidējos ziemas apstākļos. Krīzes noteikumi noteic, ka enerģētiskās krīzes laikā, ja traucēta dabasgāzes piegāde, dabasgāzi no dabasgāzes drošības rezerves, kas nodrošināta piegādes standarta apjomā, ievērojot Regulu Nr.994/2010, pārvades sistēmas operators izmanto nodrošināmo lietotāju apgādei. AS „Conexus Baltic Grid” nodrošina dabasgāzes drošības rezerves 28 milj.m³ dabasgāzes (315 tūkst. kWh) glabāšanu IPGK;
- 12.14.5. AS „Conexus Baltic Grid” rīcībā ir nepieciešamie līdzekļi, lai īstenotu Latvijas ārkārtas rīcības plānā noteiktos dabasgāzes pārvades un uzglabāšanas sistēmas operatora pienākumus katrā no Regulas Nr.994/2010 10.pantā noteiktajiem krīzes līmeņiem.
13. AS „Conexus Baltic Grid” ir iesniegusi visus Sertificēšanas noteikumos noteiktos dokumentus un informāciju, kā arī Regulatora pieprasīto papildu informāciju, lai apliecinātu AS „Conexus Baltic Grid” atbilstību Enerģētikas likumā noteiktajām sertificēšanas prasībām.

¹⁶ https://www.em.gov.lv/lv/nozares_politika/energijas_tirgus_un_infrastruktura/dabasgazes_apgades_drosiba/

14. Saskaņā ar Enerģētikas likuma 115.panta piekto daļu, ja sistēmas operators atbilst sertifikācijas prasībām, Regulators atzinumu par sistēmas operatora atbilstību noteiktajām sertifikācijas prasībām, kā arī ar atzinumu saistīto informāciju nosūta Eiropas Komisijai izvērtēšanai.
15. Saskaņā ar Enerģētikas likuma 115.panta sesto daļu divu mēnešu laikā pēc tam, kad saņemts Eiropas Komisijas atzinums par sistēmas operatora sertifikāciju, Regulators pieņem lēmumu par sistēmas operatora sertifikāciju un apstiprina dabasgāzes pārvades sistēmas operatoru. Lēmumu nosūta Eiropas Komisijai.
16. Atbilstoši Regulas Nr.715/2009 3.panta 2.punktam Regulatoram, pieņemot galīgo lēmumu par AS „Conexus Baltic Grid” sertifikāciju, pilnībā jāņem vērā Eiropas Komisijas Atzinums.
17. Saskaņā ar Sertifikācijas noteikumu 6.punktu sistēmas operators katru gadu līdz 1.aprīlim rakstveidā iesniedz Regulatoram ziņojumu par sistēmas operatora atbilstību sertifikācijas prasībām iepriekšējā kalendārajā gadā. Katru gadu Regulators saņem un izvērtē sistēmas operatora iesniegto ziņojumu par tā atbilstību sertifikācijas prasībām, kas izriet no Enerģētikas likuma 114.panta. Regulators pēc šā ziņojuma izvērtēšanas var lemt par nepieciešamību sertificēt sistēmas operatoru saskaņā ar Enerģētikas likuma 115.panta pirmās daļas 2.punktu. Tādējādi Regulators nodrošina Direktīvas 10.panta 4.punktā noteikto pienākumu regulatīvajai iestādei uzraudzīt sistēmas operatora pastāvīgu atbilstību Direktīvas 9.panta prasībām.
18. Administratīvā procesa likuma 68.panta otrā daļa noteic gadījumu, kurā iestāde var pati ietvert administratīvajā aktā ierobežojošu nosacījumu. Minētā panta trešā daļa paredz, ka nosacījumam ir jābūt samērīgam ar administratīvā akta saturu un jāatbilst administratīvā akta jēgai un mērķim. Savukārt Administratīvā procesa likuma 85.panta otrā daļa noteic apstākļus, kuriem pastāvot iestāde var atcelt adresātam labvēlīgu administratīvo aktu – ja administratīvais akts izdots ar kādu citu nosacījumu un šis nosacījums nav vispār izpildīts, nav pienācīgi izpildīts vai nav laikus izpildīts (85.panta otrās daļas 2.punkts) vai ja mainījušies lietas faktiskie vai tiesiskie apstākļi, kuriem pastāvot administratīvā akta izdošanas brīdī, iestāde varētu šādu administratīvo aktu neizdot (85.panta otrās daļas 3. un 4.punkts).
19. AS „Conexus Baltic Grid” pilnvarotais pārstāvis Regulatora 2018.gada 28.septembra padomes sēdē uzturēja AS „Conexus Baltic Grid” 2018.gada 21.septembra iesniegumā Nr.01-7/775 norādītos apsvērumus, papildus vērsot uzmanību, ka Regulatora pieņemtajam lēmumam ir jābūt izpildāmam, proti, Regulatoram ir jāņem vērā, ka AS „Conexus Baltic Grid” nav iespējas lemt par tās akcionāriem un noteikt to dalību komersantā. Citi apstākļi netika atklāti, kā arī AS „Conexus Baltic Grid” pilnvarotais pārstāvis nenorādīja papildu būtiskus apsvērumus vai faktus.
20. Marguerite Gas I pilnvarotais pārstāvis Regulatora 2018.gada 28.septembra padomes sēdē vērsa uzmanību, ka Regulatora lēmuma projektā ietvertā Komerclikuma normu interpretācija nav korekta. Regulatoram ir jāpievērš uzmanība jēdziena „kontrolē” interpretācijai. Marguerite Gas I ieskatā, no Direktīvas izriet, ka finanšu investoriem tiek piemērotas atšķirīgas prasības, katru gadījumu vērtējot atsevišķi. Tāpat Marguerite Gas I pilnvarotais pārstāvis norādīja, ka pati par sevi Marguerite Gas I dalība AS „Conexus Baltic Grid” nerada nenovēršamu interešu konfliktu un Marguerite Gas I jau iesniedza Regulatoram iespējamus risinājumus potenciālo interešu konfliktu novēršanai. Marguerite Gas I norāda, ka tā ir specializētais ieguldījumu fonds, kas koncentrējas ieguldījumos infrastruktūrā. Marguerite Gas I lūdz Regulatoru pievērst lielāku vērību lēmuma projektā ietvertajiem formulējumiem, tiešā veidā nenorādot uz nepieciešamību Marguerite Gas I pārdot akcijas. Citi apstākļi netika atklāti, kā arī Marguerite Gas I pilnvarotais pārstāvis nenorādīja papildu būtiskus apsvērumus vai faktus.

Regulators secina:

1. Attiecībā uz Enerģētikas likuma 114.panta otrās daļas 1.punktā noteikto sertifikācijas prasību izpildi, kas noteic, ka sistēmas operatoram ir jāievēro Enerģētikas likuma 111.panta trešajā daļā noteiktās neatkarības prasības, Regulators secina turpmāk minēto:

- 1.1. AS „Conexus Baltic Grid” akcionāra AS „Augstsprieguma tīkls” akciju turētāja ir Finanšu ministrija, kura, ievērojot Ministru kabineta 2003.gada 29.aprīļa noteikumu Nr.239 „Finanšu ministrijas nolikums” 25.punktu¹⁷, ne tiešā, ne netiešā veidā nekontrolē energoapgādes komersantu, kas nodarbojas ar dabasgāzes vai elektroenerģijas ražošanu vai tirdzniecību. Līdz ar to Finanšu ministrija tiešā vai netiešā veidā nevar iecelt tādu komersantu padomes vai valdes locekļus, kuri veic dabasgāzes vai elektroenerģijas ražošanas vai tirdzniecības darbības. Arī Eiropas Komisija Atzinumā konstatē, ka AS „Augstsprieguma tīkls” akciju turēšana ir saderīga ar īpašuma tiesību nodalīšanas prasībām. Ievērojot minēto, AS „Augstsprieguma tīkls” līdzdalība AS „Conexus Baltic Grid” nav pretrunā šā lēmuma konstatējošās daļas 6.punkta 1., 2. un 3.apakšpunktam un Direktīvas 9.panta 1.punkta b) un c) apakšpunktam.

- 1.2. AS „Conexus Baltic Grid” akcionārs Marguerite Gas I ir netiešā veidā tāda komersanta kapitāla daļu turētājs, kurš veic dabasgāzes tirdzniecības darbības, līdz ar to šā akcionāra līdzdalība AS „Conexus Baltic Grid” veido interešu konfliktu un tādēļ ir pretēja Enerģētikas likuma 111.panta trešās daļas 1. un 2.punktam. Savu secinājumu Regulators pamato ar turpmāk minēto.

Ieguldījumu fondi pēc būtības ir finanšu investori vai to pārstāvji, kas iegādājas aktīvus, lai tos vēlāk realizētu par augstāko tirgus cenu, vai piedalās komercsabiedrību kapitālā, lai gūtu ienākumus dividenžu veidā. Specializētie ieguldījumu fondi aktivitātes fokusē noteiktās nozarēs vai komercdarbības jomās (piemēram, iegādājoties aktīvus un komercsabiedrību daļas tikai energoresursu ražošanas piegādes ķēdes posmos). Saskaņā ar Regulatora rīcībā esošo informāciju Marguerite Holdings ir Marguerite Fund aktīvu pārvaldīšanas vajadzībām nodibināta sabiedrība. No publiski pieejamās informācijas izriet, ka Marguerite Fund ir fonds, kas investē infrastruktūras – enerģētikas, atjaunojamo energoresursu, transporta un telekomunikāciju – jomās¹⁸. Vienlaikus Marguerite Fund tieši vai netieši īsteno līdzdalību vairākos elektroenerģijas ražošanas un tirdzniecības komersantos citās Eiropas Savienības dalībvalstīs (Polijā, Portugālē, Rumānijā un Zviedrijā), līdz ar ko tā darbībās ir saskatāmas investīciju veikšanas preferenciālās jomas, kas secīgi ļauj pirmšķietami saskatīt specializētā ieguldījumu fonda pazīmes Marguerite Fund darbībās. Marguerite Fund komerciālo aktivitāšu fokuss ļauj konstatēt komerciālas intereses pastāvēšanu inženiertehniskās infrastruktūras projektos, tai skaitā energoapgādes jomā, ieguldot finanšu līdzekļus energoresursu piegādes ķēdes dažādos posmos Eiropas Savienības iekšējā enerģētikas tirgū ietilpstošajās valstīs. Konsekventi pastāvošais potenciālais interešu konflikts ir vērtējams plašākā tautsaimnieciskā kontekstā, jo specifiskās zināšanas (*know – how*) par energoapgādes nozares funkcionālo specifiku un mērķtiecīgā investēšana attiecīgajā jomā norāda uz iespēju aktīvi iesaistīties šīs nozares komercdarbībā. Eiropas Komisija, skaidrojot¹⁹ Direktīvas nosacījumus attiecībā uz neatkarības prasību nodrošināšanu pilnas īpašumtiesību nodalīšanas gadījumā, ir norādījusi uz iespējamiem izņēmumiem, piemēram, ģeogrāfiski nodalitām sistēmām un finanšu investoriem situācijās, kad akcionāra līdzdalība sistēmas operatorā nav stimulēt lēmumu pieņemšanu, lai iegūtu labumu no šā akcionāra līdzdalības energoapgādes komersantā, kurš nodarbojas

¹⁷ <https://likumi.lv/ta/id/74752-finansu-ministrijas-nolikums#p-565903>

¹⁸ <http://www.marguerite.com/fund-overview/overview/>

¹⁹ *Ownership unbundling. The Commission practice in assessing the presence of a conflict of interest including in case of financial investors. Brussels, 8/05/2013, SWD(2013) 177 final, 11 p. (Commission staff working document)*

ar dabasgāzes ražošanu vai tirdzniecību, un kaitē citiem sistēmas lietotājiem. Piemēram, interešu konflikts, Regulatora ieskatā, neveidojas, ja Marguerite Fund kā specializēts investīciju fonds līdzdarbojas, piemēram, elektroenerģijas ražošanas komersantā Polijā. Tas saistāms ar to, ka, ievērojot saražotās elektroenerģijas apjomu un veidu (vēja parks), kā arī to, ka konkrētajā gadījumā Marguerite Fund komercdarbība Polijā nevar ietekmēt Marguerite Gas I lēmumu pieņemšanu attiecībā uz AS „Conexus Baltic Grid”, Regulators nekonstatē apstākļus, kas varētu norādīt uz iespēju vai stimulu ietekmēt AS „Conexus Baltic Grid” darbību par labu minētajā valstī esošā elektroenerģijas ražotāja interesēm. Tomēr izvērtējamajos apstākļos AS „Conexus Baltic Grid” akcionārs Marguerite Gas I ir saistīts ar AS „Latvijas Gāze” akcionāru Marguerite Gas II un gan Marguerite Gas I, gan Marguerite Gas II abos energoapgādes komersantos ir pilntiesīgs akcionārs ar visām tam piemītošajām tiesībām, tostarp tiesībām piedalīties akcionāru sapulcēs un balsot. Jo īpaši jāņem vērā, ka abi energoapgādes komersanti darbojas vienā ģeogrāfiskā teritorijā, vienā nozarē un ir savstarpēji cieši saistīti, jo dabasgāzes tirdzniecība nav iedomājama bez infrastruktūras pakalpojumiem, savukārt no dabasgāzes tirgotāju darbības cita starpā ir atkarīgs sistēmas operatora ienākumu apmērs. Ņemot vērā iepriekš minēto, ir konstatējams interešu konflikta risks un potenciāls stimuls Marguerite Fund ietekmēt AS „Conexus Baltic Grid” darbību AS „Latvijas Gāze” labā, jo Marguerite Fund kā finanšu investora interesēs ir gūt iespējami lielākus ienākumus dividenžu veidā. Tāpat, ievērojot faktiskos apstākļus, Marguerite Fund ir ne tikai stimuls ietekmēt AS „Conexus Baltic Grid” darbības, bet arī iespējas šādu ietekmi īstenot, proti, ievērojot, ka Marguerite Gas I nepiemīt pasīva²⁰ mazākuma akcionāra loma, Marguerite Gas I ir iespējas ietekmēt AS „Conexus Baltic Grid” akcionāru sapulcēs pieņemtos lēmumus. Jāņem vērā, ka, ievērojot Marguerite Gas I piederošo AS „Conexus Baltic Grid” akciju skaitu un kopējo AS „Conexus Baltic Grid” akcionāru struktūru, Marguerite Gas I ir iespēja ietekmēt akcionāru lēmumu pieņemšanu, apvienojoties balsojumā ar jebkuru no pārējiem akcionāriem – Gazprom²¹ vai AS „Augstsprieguma tīkls”, jo šādas apvienošanās rezultātā šiem akcionāriem piemītis balsu vairākums, tādējādi veidojot kopīgu kontroli. Jo īpaši stimuls balsot vienādi un veidot kopīgu kontroli ir Marguerite Gas I un Gazprom, jo abi komersanti ir AS „Latvijas Gāze” akcionāri un tiem ir stimuls nodrošināt stratēģisko lēmumu pieņemšanu sava tirgotāja interesēs. Papildus tam – atbilstoši Statūtu 7.9.apakšpunktam stratēģiski svarīgu lēmumu pieņemšanai akcionāru sapulcē ir jāpiedalās vismaz trim ceturtdaļām no AS „Conexus Baltic Grid” balsstiesīgā pamatkapitāla un akcionāru sapulces lēmumi šajos jautājumos ir pieņemti, ja par tiem nodoti 85% no akcionāru sapulcē pārstāvēto balsstiesīgo akcionāru balsīm. Minētais dod pamatu secināt, ka Marguerite Gas I Statūtu 7.9.apakšpunktā minēto lēmumu pieņemšanas procesā var radīt bezizejas stāvokli (negatīvā vienpersonīgā kontrole) un šādos gadījumos Marguerite Gas I iegūst izšķirošu ietekmi Padomes regulas (EK) Nr.139/2004 par kontroli pār uzņēmumu koncentrāciju (EK Apvienošanās regula) (turpmāk – Regula Nr.139/2004) 3.panta 2.punkta nozīmē un tādēļ – kontroli (*de facto*)²². Minētais dod pamatu secināt, ka izvērtējamajos apstākļos Marguerite Gas II akcionāra statuss AS „Latvijas Gāze” liedz ar to saistītajam

²⁰ 2016.gada 11.februāra likuma „Grozījumi enerģētikas likumā” anotācijā ir norādīts, ka, ievērojot Eiropas Komisijas skaidrojumus, likumprojektā ir paredzēts, ka finanšu investoriem ir pasīva mazākuma akcionāra loma, neīstenojot aktīvu lēmumu pieņemšanu. Anotācija ir pieejama šeit: <http://titania.saeima.lv/LIVS12/SaeimaLIVS12.nsf/0/0DD3C2CAB8E7BA2AC2257ED200345E64?OpenDocument>

²¹ Ievērojot šā lēmuma secinošās daļas 1.3.apakšpunktā ietvertos Regulatora secinājumus par Statūtu 9.4.apakšpunktu

²² Skat. Eiropas Komisijas konsolidētā jurisdikcijas paziņojuma saskaņā ar Padomes Regulu (EK) Nr.139/2004 par kontroli pār uzņēmumu koncentrāciju 54.punktu: [http://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/?uri=CELEX:52008XC0416\(08\)#ntc11-C_2008095LV.01000101-E0011](http://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/?uri=CELEX:52008XC0416(08)#ntc11-C_2008095LV.01000101-E0011)

komersantam Marguerite Gas I būt par AS „Conexus Baltic Grid” akcionāru.

Ievērojot minēto, izvērtējamajos faktiskajos un tiesiskajos apstākļos Marguerite Gas I līdzdalība AS „Conexus Baltic Grid” ir pretrunā šā lēmuma konstatējošās daļas 6.punkta 1., 2. un 3.apakšpunktam un Direktīvas 9.panta 1.punkta b) un c) apakšpunktam un 2.punkta a) un b) apakšpunktam.

- 1.3. AS „Conexus Baltic Grid” akcionārs Gazprom ir dominējošais dabasgāzes piegādātājs Latvijā. Gazprom kontrolē arī tādus energoapgādes komersantus, kas nodarbojas ar dabasgāzes tirdzniecību. Vienlaikus, ņemot vērā publiski pieejamo informāciju²³, AS „Conexus Baltic Grid” sertifikācijas prasību izpildes vērtēšanas procesā Regulators secina, ka Gazprom nav kontroles, kā arī vairākuma vai mazākuma līdzdalības citās dabasgāzes vai elektroenerģijas ražošanā, pārvadē, uzglabāšanā, sadalē vai tirdzniecībā iesaistītajās komercsabiedrībās Baltijas reģionā. Līdz ar ko analīze par to, cik lielā mērā Gazprom kā AS „Conexus Baltic Grid” akcionāram varētu būt kontrole vai ietekme reģionālās enerģētikas nozares komercsabiedrībās, kas iesaistītas vienā vai vairākos dabasgāzes vai elektroenerģijas piegādes ķēdes posmos, ir veicama tikai attiecībā uz situāciju AS „Conexus Baltic Grid” un AS „Latvijas Gāze”. Lai gan AS „Conexus Baltic Grid” Statūtos attiecībā uz Gazprom, ievērojot tā līdzdalību arī AS „Latvijas Gāze”, ir ietverti ierobežojumi, Regulators nav guvis pārliecību, ka Gazprom ir izslēgtas iespējas tiešā vai netiešā veidā kontrolēt AS „Conexus Baltic Grid”. Savu secinājumu Regulators pamato ar turpmāk minēto.

Izvērtējot Enerģētikas likuma 111.pantu, Regulators secina, ka tajā ietvertie nosacījumi un kritēriji ir uzskatāmi nevis par patstāvīgiem likumā ietvertiem aizliegumiem, kas nepieprasa to īpašu ieviešanu praksē, bet gan par sistēmas operatoram izvirzītajām prasībām, kuras, ieviešot attiecīgus pasākumus, sistēmas operatoram ir jāizpilda. Uz minēto norāda Enerģētikas likuma 2016.gada 11.februāra grozījumu anotācijā²⁴ ietvertais – vienotā dabasgāzes pārvades un uzglabāšanas sistēmas operatora īpašumtiesību nodalīšana ir uzskatāma par pabeigtu brīdī, kad minētais operators izpilda visus likumprojektā noteiktos neatkarības nosacījumus. Regulatora nostājas pamatotību apstiprina arī Ekonomikas ministrijas 2018.gada 11.septembra vēstulē Nr.2.13.11.1-1/2018/4012 sniegtais skaidrojums, saskaņā ar kuru Enerģētikas likuma 111.pantā ietvertās prasības nav uzskatāmas par likumisku ierobežojumu. Ievērojot minēto un Tieslietu ministrijas 2018.gada 25.jūnija skaidrojumā Nr.1-17/1635 norādīto, ir jāvērtē Statūtos ietvērto ierobežojumu juridiskā nozīme, lai konstatētu, vai Statūtos ietvertais ierobežojums varētu būt pietiekošs garants akcionāra tiesību neizmantošanai. Statūtu 9.4.apakšpunktā ietvērto ierobežojumu AS „Conexus Baltic Grid” ir attiecinājusi tikai uz vienu akcionāru – Gazprom (skat. šā lēmuma konstatējošās daļas 10.6.1.apakšpunktu). Līdz ar to var secināt, ka AS „Conexus Baltic Grid” gadījumā faktiski ir mēģināts Statūtiem piešķirt akcionāru līguma raksturu, reglamentējot tieši uz Gazprom attiecinātu ierobežojumu. Šāda juridiskā konstrukcija nav uzskatāma par veiksmīgu, jo saskaņā ar juridiskajā literatūrā atrodamām atziņām²⁵ vienošanās par balsstiesību izmantošanu ir saistību līgums šaurākā nozīmē, tādējādi ir pamats uzskatam, ka Statūtu 9.4.apakšpunktā ietvertais ierobežojums būtībā nav statūtu norma. Šāda atziņa ir ietverta arī Augstākās tiesas 2018.gada 21.jūnija spriedumā lietā Nr.SK-C-188/2018, kurā tiesa norāda, ka dalībnieku (akcionāru) līgums ir civiltiesisks līgums, kuram piemērojamas vispārējās civiltiesību normas par līguma noslēgšanu, spēkā esamību, izbeigšanu utt. Proti, šādam līgumam ir saistību tiesību, nevis organizatoriska līguma (piemēram, kapitālsabiedrības statūti) raksturs. Arī atbilstoši Tieslietu ministrijas

²³ <http://www.gazprom.com/about/subsidiaries/by-type/>

²⁴ <http://titania.saeima.lv/LIVS12/SaeimaLIVS12.nsf/0/0DD3C2CAB8E7BA2AC2257ED200345E64?OpenDocument>

²⁵ Bogdasarovs J. Akcionāru līguma loma kapitālsabiedrības pārvaldē. Jurista Vārds, 22.03.2011., Nr.12 (659).

skaidrojumam Statūtos ietvertie ierobežojumi vērtējami dalībnieku (akcionāru) līguma kontekstā. Regulators ņem vērā, ka dalībnieku (akcionāru) līgumam ir saistību tiesību raksturs un tas ir saistošs vienīgi līdzējiem, kuriem atbilstoši Civillikuma 1587.pantam tas ir jāpilda. Lai gan Civillikuma 1587.pants paredz, ka tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējiem pienākumu izpildīt apsoltu, jāpiekrīt juridiskajā literatūrā izteiktajam viedoklim, ka dalībnieku (akcionāru) līguma piespiedu izpilde attiecībā uz korporatīvo lēmumu pieņemšanu ir neiespējama divu iemeslu dēļ. Pirmkārt, dalībnieku (akcionāru) līguma pārkāpumu attiecībā uz balsstiesību izmantošanu var konstatēt pēc tam, kad līgumu pārkāpušais dalībnieks savas balsis jau ir nodevis un šāds balsojums ir atzīstams par likumīgu. Šādā situācijā otram dalībniekam nav pamata celt prasību par šāda balsojuma atzīšanu par spēkā neesošu un prasīt dalībnieku (akcionāru) līguma izpildi. Otrkārt, Civilprocesa likums neparedz tādus pagaidu noregulējuma līdzekļus, uz kuru pamata dalībnieks, atsaucoties uz dalībnieku (akcionāru) līgumu, jau pirms sapulces varētu prasīt tiesai lemt par balsstiesību izmantošanu atbilstoši līgumam, un, pat ja tādi pastāvētu, tiesai jebkurā gadījumā nebūtu iespējas nodrošināt dalībnieka dalību dalībnieku sapulcē, līdz ar to šāda pienākuma uzlikšanai nebūtu praktiskas nozīmes. Tādējādi secināms, ka dalībnieku līguma pārkāpums nerada komercietiskās sekas attiecībā uz dalībnieka nodotās balss likumību un spēkā esamību, bet šāds līguma pārkāpums rada tikai vispārēju civiltiesisku pienākumu atlīdzināt zaudējumus²⁶. Saskaņā ar Tieslietu ministrijas skaidrojumu akcionāru līgums valdei nav saistošs, kas nozīmē, ka valdei, nodrošinot akcionāru sapulci norisi (darba kārtības izsūtīšana utt.), ir jāņem vērā Komerclikumā noteiktais un jāattiecas pret Gazprom kā pilntiesīgu akcionāru, jo uz līguma pamata noteikts ierobežojums konkrētam akcionāram neizmaina likumā noteiktās akcionāra tiesības. Ņemot vērā minēto, Regulators secina, ka Statūtos ietvertais ierobežojums nav pietiekams, lai konstatētu, ka Gazprom nav likumisku tiesību piedalīties AS „Conexus Baltic Grid” akcionāru sapulcēs, balsot, kā arī iegūt jebkādu informāciju par AS „Conexus Baltic Grid” darbību. Proti, izvērtējamajos apstākļos noteikums par to, ka Gazprom neīstenos AS „Conexus Baltic Grid” nekādas tiesības, izņemot tiesības saņemt dividendes un likvidācijas kvotu, ir pielīdzināms brīvprātīgai apņemšanās, kas pati par sevi neaizliedz Komerclikumā garantētu tiesību izmantošanu (piemēram, apstrīdēt akcionāru sapulcē pieņemtos lēmumus (Komerclikuma 287.pants) u.c.).

Papildus jāņem vērā, ka Augstākā tiesa 2014.gada 22.aprīļa spriedumā lietā Nr.SKA-450/2014²⁷ norāda, ka balsstiesīgajā kapitālā apmaksātās daļas netiek ieskaitītas tikai likumā noteiktajos gadījumos. Satversmes tiesa, tulkojot jēdzienu „īpašums” Satversmes 105.panta kontekstā, noteikusi, ka tas tulkojams plaši. Ar „tiesībām uz īpašumu” saprotamas visas mantiska rakstura tiesības, kuras tiesīgā persona var izlietot par labu sev un ar kurām tā var rīkoties pēc savas gribas, tajā skaitā tiesības, kas izriet no kapitāla daļām un akcijām. Tātad, no daļas izrietošās balsstiesības ir neatņemama daļas sastāvdaļa, līdz ar to arī neatņemama attiecīgo tiesību uz īpašumu sastāvdaļa. Ievērojot minēto, Regulatoram ir pamats secināt, ka, lai gan, AS „Conexus Baltic Grid” ieskatā, Gazprom balsis nav ieskaitāmas balsstiesīgajā pamatkapitālā, izvērtējamajos apstākļos par to, vai Gazprom akcijas būtu jāņem vērā, aprēķinot kvorumu, var rasties civiltiesiski strīdi. Savukārt, ja pieņem, ka Gazprom akcijas tomēr ir jāieskaita balsstiesīgajā pamatkapitālā, tad bez Gazprom līdzdalības nebūtu iespējama AS „Conexus Baltic Grid” stratēģiski svarīgu lēmumu (piemēram, pamatkapitāla palielināšana, samazināšana, sabiedrības reorganizācija, likvidācija u.tml.) pieņemšana,

²⁶ Augstākās tiesas 2018.gada 21.jūnija spriedums lietā Nr.SKC-188/2018

²⁷ Pieejams: <https://www.tiesas.lv/nolemumi/pdf/155920.pdf>

tostarp Statūtu grozīšana, jo saskaņā ar Komerclikuma 284.panta otro daļu²⁸ šādus jautājumus akcionāru sapulce ir tiesīga izlemt tikai tad, ja tajā pārstāvētas vismaz trīs ceturtdaļas no balsstiesīgā pamatkapitāla. Turklāt būtiski, ka papildus Komerclikuma regulējumam Statūtu 7.9.apakšpunkts paredz, ka lēmumi šajos jautājumos ir pieņemti, ja par tiem nodoti 85% no akcionāru sapulcē pārstāvēto balsstiesīgo akcionāru balsīm. Tātad, atbilstoši Komerclikuma regulējumam Gazprom dalība būtu obligāta, lai akcionāru sapulce būtu lemttiesīga, savukārt atbilstoši Statūtu 7.9.apakšpunktam bez Gazprom pozitīva balsojuma šādus lēmumus nebūtu iespējams pieņemt, ievērojot Gazprom piederošo akciju kategoriju un apmēru. Minētie apstākļi dod pietiekamu pamatu apšaubīt AS „Conexus Baltic Grid” izvēlēto risinājuma atbilstību tiesiskajam ietvaram. Regulators secina, ka pati par sevi šādu ierobežojumu iekļaušana AS „Conexus Baltic Grid” Statūtos nav pietiekams un piemērots risinājums, lai sasniegtu Enerģētikas likuma 111.panta un Direktīvas 9.panta mērķi. Ievērojot minēto, Regulatora ieskatā, AS „Conexus Baltic Grid” nav veikusi visas nepieciešamās darbības, lai nodrošinātu un apliecinātu AS „Conexus Baltic Grid” atbilstību Enerģētikas likuma 111.pantā noteiktajām sistēmas operatora neatkarības prasībām.

Tāpat Regulators vērš uzmanību, ka izvērtējamajos apstākļos no Statūtos ietvertā regulējuma izriet, ka valdei pirms katras akcionāru sapulces, ievērojot Statūtu 9.4.apakšpunktā noteikto, būtu jāpārlicinās, vai attiecībā uz katru no akcionāriem, kas piedalīsies sapulcē, nav konstatējams Statūtu 9.4.apakšpunktā ietvertais ierobežojums. Ievērojot, ka šāds izvērtējums ir visai laikietilpīgs un pieprasa padziļinātu analīzi, pastāv šaubas, vai AS „Conexus Baltic Grid” valde spēs šādu izvērtējumu veikt pirms katras akcionāru sapulces sākuma. Turklāt jāņem vērā, ka valde vada un pārstāv sabiedrību tieši akcionāru interesēs, līdz ar to pastāv risks, ka šāds izvērtējums varētu nebūt objektīvs. Visbeidzot, jāņem vērā, ka no Statūtu 9.3.apakšpunkta izriet, ka Statūtu 9.4.apakšpunktā ietvertais ierobežojums neattiecas uz finanšu institūcijām (Marguerite Gas I), ja tas nerada interešu konfliktu starp AS „Conexus Baltic Grid” un AS „Latvijas Gāze” vai citu komersantu, kas nodarbojas ar dabasgāzes ražošanu vai tirdzniecību. Ievērojot, ka attiecībā uz Marguerite Gas I ir konstatējams interešu konflikts, attiecībā uz šo akcionāru būtu pamats piemērot Statūtu 9.4.apakšpunktā norādīto ierobežojumu, tomēr attiecībā uz šo akcionāru ierobežojums praksē netiek attiecināts. Līdz ar to nav pamata uzskatam, ka, organizējot AS „Conexus Baltic Grid” pārvaldību, valde būs spējīga nekļūdīgi noteikt, uz kuriem akcionāriem ir attiecināms Statūtu 9.4.apakšpunktā noteiktais ierobežojums. Jāsecina, ka šobrīd spēkā esošie Statūti, pat nevērtējot jautājumu par to tiesiskumu un atbilstību normatīvajam regulējumam, nav pietiekams garants tam, ka AS „Conexus Baltic Grid” spēs ievērot Enerģētikas likumā noteiktās neatkarības prasības un spēs nodrošināt to nekļūdīgu izpildi.

Visbeidzot, Regulators vērš uzmanību, ka Latvijas dabasgāzes tirgus ir atvērts no 2017.gada 3.aprīļa, kas vienlaikus paredzēja reorganizēt vertikāli integrētu komersantu AS „Latvijas Gāze”, pilnībā nodalot no tā dabasgāzes pārvades sistēmas operatoru, un juridiski nodalīt dabasgāzes sadales sistēmas operatoru. Ievērojot minēto, tika nodibināti divi jauni komersanti – pārvades sistēmas operators AS „Conexus Baltic Grid” un dabasgāzes sadales sistēmas operators AS „Gaso”. AS „Latvijas Gāze” ir dabasgāzes tirgotājs un tai pieder dabasgāzes sadales sistēmas operators AS „Gaso”. Tomēr dabasgāzes tirgus atvēršana nav mainījusi apstākli, ka gandrīz visa dabasgāzes piegāde

²⁸ Komerclikuma 284.panta otrā daļa:

(2) Lēmumus par grozījumu izdarīšanu statūtos, pamatkapitāla izmaiņām, konvertējamo obligāciju emisiju, sabiedrības reorganizāciju, koncerna līguma noslēgšanu, grozīšanu vai izbeigšanu, sabiedrības iekļaušanu, piekrišanu iekļaušanai un darbības izbeigšanu vai turpināšanu, apturēšanu vai atjaunošanu akcionāru sapulce pieņem, ja par tiem nodotas ne mazāk kā trīs ceturtdaļas no klātesošo balsstiesīgo akcionāru balsīm, ja statūtos nav noteikts lielāks balsu skaits.

Latvijā notiek no Krievijas Federācijas – Gazprom (ne mazāk kā 80% no Latvijas dabasgāzes tirgus apjoma 2017.gadā un 2018.gada 1.ceturksnī), kā arī to, ka AS „Latvijas Gāze” ir lielākais tirgotājs Latvijas dabasgāzes tirgū (67% no Latvijā tirgotās dabasgāzes 2017.gadā). Turklāt AS „Latvijas Gāze” ir noslēgts ilgtermiņa fiksēta maksājuma apjoma līgums (*take or pay*) ar Gazprom, kura darbības termiņš ir pagarināts līdz 2030.gada 31.decembrim un kurā ir noteikti kopējie dabasgāzes apjomi, kādus Gazprom apņemas ik gadu piegādāt un AS „Latvijas Gāze” apņemas nopirkt 2016. – 2030.gada periodā, attiecīgi paredzot dabasgāzes cenas noteikšanas kārtību saskaņot ar atsevišķu papildu vienošanos. Ņemot vērā minēto, Gazprom ir būtiska un dominējoša ietekme Latvijas dabasgāzes tirgū, kas dod pamatu konstatēt Gazprom un AS „Latvijas Gāze” ciešo saikni un savstarpējo atkarību. Tas, ka Gazprom ir arī AS „Conexus Baltic Grid” akcionārs, Latvijas situācijā nozīmē to, ka Gazprom ietekme tiešā un netiešā veidā tiek pastiprināta. Regulators norāda, ka Ministru kabinets, izvēloties pilnībā nodalīt sistēmas operatoru, konceptuāli paredzēja, ka Gazprom nepiederēs akcijas jaunajā nodalītajā sistēmas operatorā, attiecīgi Latvijas valstij ir pirkuma tiesības. Tātad jau sākotnēji tika konstatēts, ka Gazprom dalība AS „Conexus Baltic Grid” neatbilst Direktīvas prasībām. Jāņem vērā arī apstākļi, ka netieša ietekme uz Latvijas dabasgāzes tirgu ir arī tam, ka Gazprom saņem dividendes no AS „Conexus Baltic Grid” ieņēmumiem, kurus veido maksa par sistēmas pakalpojumiem, attiecīgi dabasgāzes tirgotāja izvēle, pērkot noteikta veida sistēmas pakalpojumus, tieši ietekmē AS „Conexus Baltic Grid” kopējos ieņēmumus. Savukārt šāda specifiska sistēmas pakalpojumu izvēle, ko varētu realizēt dabasgāzes tirgotāji Latvijā, var izrādīties kā tirgus attīstību bremsējošs faktors.

Ievērojot minēto, Gazprom līdzdalība AS „Conexus Baltic Grid” ir pretrunā šā lēmuma konstatējošās daļas 6.punkta 1., 2. un 3.apakšpunktam un Direktīvas 9.panta 1.punkta b) un c) apakšpunktam un 2.punkta a) un b) apakšpunktam.

- 1.4.Izvērtējot gan Marguerite Gas I un AS „Conexus Baltic Grid” iesniegtos iesniegumus, gan abu komersantu Regulatora padomes 2018.gada 28.septembra sēdē izteiktos apsvērumus par lietas tiesiskajiem un faktiskajiem apstākļiem, Regulators secina, ka Marguerite Gas I un AS „Conexus Baltic Grid” nav norādījusi Regulatoram tādus jaunus apstākļus vai apsvērumus, kas tam nebija zināmi iepriekš. Savukārt attiecībā uz abu komersantu viedokli par Sertificēšanas lēmuma projekta saturu un argumentāciju Regulators norāda, ka Regulatoram lēmums ir jāpieņem gan vērtējot tiesu praksi, gan visus administratīvās lietas materiālus savstarpējā sakarībā. Pieņemot lēmumu, Regulatoram ir pienākums patstāvīgi un neatkarīgi izvērtēt visus lietas apstākļus, lai panāktu tiesisku un taisnīgu lietas izskatīšanu, ievērojot objektīvās izmeklēšanas principu. Līdz ar to Regulators lēmumu pieņem gan balstoties uz patstāvīgi izdarītiem secinājumiem, gan ievērojot vispārpieejamo tiesu praksi un judikatūru, gan juridisko literatūru un lietā esošus materiālus. Tomēr Regulatoram nav pienākuma atreferēt lēmumā ikkatru Regulatoram iesniegto apsvērumu un lēmumā rakstveidā dot tam savu vērtējumu, bet ir jāizvērtē visi argumenti, kurus Regulators uzskata par nozīmīgiem no tiesību viedokļa. Šāda pieeja ir arī tiesām, proti, kā atzīts Augstākās tiesas judikatūrā, tiesai ir pienākums argumentēt spriedumus, bet tas nav saprotams kā prasība detalizēti atrunāt un atbildēt uz jebkuru argumentu (skat., piemēram, Augstākās tiesas 2010.gada 11.marta sprieduma lietā Nr.SKA-66/2010 14.punktu).

Attiecībā uz abu komersantu norādēm par īpašuma ekspropriāciju Regulators vērš uzmanību, ka ar šo lēmumu Regulators nenosaka kādu noteiktu veidu, kādā AS „Conexus Baltic Grid” ir jānodrošina atbilstība Enerģētikas likumā un Direktīvā noteiktajām sertificēšanas prasībām. Veids, kādā minētā atbilstība ir jānodrošina, ir AS „Conexus Baltic Grid” izvēles tiesības. Savukārt Regulatora kompetencē ir izvērtēt, vai komersanta veiktās darbības sertificēšanas prasību ievērošanai ir pietiekošas.

1.5. Izvērtējot AS „Conexus Baltic Grid” padomes struktūru, Regulators secina, ka, ievērojot šā lēmuma konstatējošās daļas 10.6. un 10.7. apakšpunktā minēto, AS „Conexus Baltic Grid” padomes izveidē piedalās Marguerite Gas I – akcionārs, kas ir saistīts ar AS „Latvijas Gāze”. Tāpat, ievērojot šā lēmuma secinošās daļas 1.2. apakšpunktu, Marguerite Gas I ir iespēja netiešā veidā iecelt AS „Latvijas Gāze” padomes locekļus, proti, ar Marguerite Gas I saistītais komersants Marguerite Gas II, īstenojot akcionāra tiesības AS „Latvijas Gāze”, ir tiesīgs piedalīties AS „Latvijas Gāze” padomes izveidē. Ciešā saikne starp AS „Latvijas Gāze” akcionāru un AS „Conexus Baltic Grid” padomes locekļiem norāda uz iespēju AS „Latvijas Gāze” akcionāriem pastarpināti iesaistīties AS „Conexus Baltic Grid” darbībā. Pat gadījumā, ja Marguerite Gas I kā AS „Conexus Baltic Grid” akcionārs neizmanto nekādas tiesības AS „Conexus Baltic Grid” (tātad – neietekmētu tās darbību tieši), AS „Latvijas Gāze” intereses AS „Conexus Baltic Grid” tiktu pārstāvētas netieši – ar padomes locekļu starpniecību. Minēto pamato apstākļi, ka, ievērojot šā lēmuma konstatējošās daļas 10.7. apakšpunktu, trīs no septiņiem AS „Conexus Baltic Grid” padomes locekļiem ir saistīti ar komersantu Marguerite Fund, ar kuru saistītais komersants ir AS „Latvijas Gāze” akcionārs. Šādi apstākļi ļauj konstatēt interešu konfliktu, kā rezultātā nav iespējams novērst potenciālu pamudinājumu ar Marguerite Fund saistītām personām ietekmēt AS „Conexus Baltic Grid” rīcību AS „Latvijas Gāze” labā. Ievērojot Marguerite Gas I 2018. gada 13. septembra vēstulē minēto (*)²⁹, Regulators norāda, ka ar šo lēmumu netiek ierobežotas AS „Conexus Baltic Grid” tiesības izvēlēties, tās ieskatā, piemērotāko risinājumu Enerģētikas likumā un Direktīvā noteikto prasību izpildei. Respektīvi, Regulatora lēmums nosaka konkrētu sasniedzamo rezultātu, savukārt veids, kādā šo rezultātu sasniegt, ir AS „Conexus Baltic Grid” izvēles brīvība.

Ievērojot minēto, Regulators secina, ka AS „Conexus Baltic Grid” nav ievērojuši Enerģētikas likuma 111. panta trešās daļas 3. punktā un Direktīvas 9. panta 1. punkta c) apakšpunktā noteikto nosacījumu, ka persona, kas ieceļ sistēmas operatora padomes vai valdes locekļus, nevar tiešā vai netiešā veidā kontrolēt tāda komersanta padomes vai valdes locekļus, kurš veic dabasgāzes vai elektroenerģijas ražošanas vai tirdzniecības darbības, vai izmantot jebkādas tiesības šādā komersantā.

1.6. Izvērtējot informāciju par AS „Conexus Baltic Grid” valdes locekļiem, Regulators nav konstatējis, ka netiktu ievērotas šā lēmuma konstatējošās daļas 6. punkta 4. apakšpunkta un Direktīvas 9. panta 1. punkta d) apakšpunkta prasības. Regulators secina, ka viena un tā pati persona vienlaikus neieņem AS „Conexus Baltic Grid” padomes vai valdes locekļa amatu un padomes vai valdes locekļa amatu komersantā, kas veic dabasgāzes vai elektroenerģijas ražošanas vai tirdzniecības darbības. Regulatora rīcībā esošā informācija liecina, ka AS „Conexus Baltic Grid” valdes locekļi nav tieši vai netieši saistīti ar tādu energoapgādes komersantu, kas nodarbojas ar dabasgāzes vai elektroenerģijas ražošanu vai tirdzniecību.

1.7. Regulatora ieskatā, ņemot vērā AS „Conexus Baltic Grid” un AS „Latvijas Gāze” akcionāru struktūru un to pārstāvniecību citās minēto komercsabiedrību pārvaldības institūcijās, kā arī to iekšējos reglamentējošos dokumentos noteiktās akcionāru pārstāvju pilnvaras, tiesības un pienākumus, tajā skaitā darba pienākumu izpildei faktiskās nepieciešamās informācijas apjomu, tvērumu un tirgus aktualitāti, var vismaz pirmsšķietami secināt par potenciālo interešu konflikta nākotnes risku pastāvēšanu, jo komerciāli sensitīva informācija, kas ir pieejama akcionāru pārstāvjiem to darba pienākumu pildīšanas ietvaros loģiskā kārtā tiek komunicēta vienam un tam pašam akcionāram (piemēram, Marguerite Gas I), kas saskaņā ar racionāla īpašnieka ienākumu maksimizēšanas uzvedības modeli pieņems turpmākos lēmumus, balstoties uz visu

²⁹ satur ierobežotas pieejamības informāciju

pieejamo informāciju, tādējādi veidojot savu komerciālo uzvedību un formulējot darījumu pozīciju, izejot no zināšanām, kuras (tai skaitā) balstās uz minēto informāciju gan no dabasgāzes pārvades sistēmas operatora, gan no lielākā dabasgāzes tirgotāja Latvijā. Respektīvi, pat pieņemot, ka minētie akcionāri nespēj faktiski ietekmēt pārvades sistēmas operatoru vai tirdzniecības līmenī pieņemamos lēmumus, būdami racionāli, uz peļņas un personīgā labuma maksimizēšanu vērsti dabasgāzes tirgus dalībnieki, tie noteikti salāgos savu rīcību, darbību vai bezdarbību ar informāciju, kas ir pieejama visos komerciālās pārstāvniecības līmeņos. Tas nozīmē, ka nākotnē pastāv tādu lēmumu pieņemšanas vai faktiskās rīcības riski, kas izriet no papildu informācijas iegūšanas uz esošās faktiskās komerciālās pārstāvniecības struktūras pastāvēšanas rēķina, tādējādi nodrošinot minētajiem AS „Conexus Baltic Grid” akcionāriem nepamatotu konkurētspējas priekšrocību gūšanu un mainot to vispārējo tirgus uzvedības paradigmu, kas ilgtermiņā varētu radīt negatīvas sekas Latvijas atvērtajam dabasgāzes tirgum tā caurskatāmības, integritātes un turpmākās tautsaimnieciskās attīstības kontekstā.

2. Attiecībā uz Enerģētikas likuma 114.panta otrās daļas 2.punktā noteikto pārvades sistēmas operatora sertificēšanas prasību izpildi, kas noteic, ka sistēmas operatoram ir jāveic Enerģētikas likumā un Eiropas Savienības tiesību aktos sistēmas operatoram noteiktie pienākumi, tostarp Regulā Nr.715/2009, Regulā Nr.994/2010 un Regulā Nr.1227/2011 noteiktie pienākumi, Regulators secina:
 - 2.1. Regulatora uzmanības lokā nav nonākuši tādi dokumenti vai informācija, kas liecinātu, ka AS „Conexus Baltic Grid” rīcībā esošais personāls un tehniskie resursi nav pietiekami, lai nodrošinātu Enerģētikas likuma un attiecīgi Direktīvā, Regulā Nr.715/2009, Regulā Nr.1227/2011 un Regulā Nr.994/2010 noteikto sistēmas operatora pienākumu izpildi;
 - 2.2. Regulatora uzmanības lokā nav nonākuši tādi dokumenti un informācija, kas liecinātu, ka AS „Conexus Baltic Grid” izmantoto ārpakalpojumu sniedzēju izvēle nav pamatota vai izmaksu ziņā būtu neefektīva. AS „Conexus Baltic Grid” ārpakalpojumu sniedzēji ir izvēlēti vai nu iepirkumu procedūras ietvaros, vai to izvēle ir pamatota ar to, ka attiecīgais pakalpojumu sniedzējs ir vienīgais tehniski iespējamais AS „Conexus Baltic Grid” darbības zonā;
 - 2.3. lai nodrošinātu, ka arī turpmāk ārpakalpojumu sniedzēju izvēle ir pamatota un izmaksu ziņā efektīva, tie ārpakalpojumi, kurus šobrīd AS „Conexus Baltic Grid” saņem no AS „Latvijas Gāze” vai ar AS „Gazprom” saistītajiem komersantiem, AS „Conexus Baltic Grid” turpmāk ir jāpārskata regulāri, ne retāk kā reizi divos gados, izvērtējot iespējas saņemt attiecīgo ārpakalpojumu no cita pakalpojumu sniedzēja;
 - 2.4. AS „Conexus Baltic Grid” īpašumā esošās IT sistēmas, kas ir nepieciešamas pārvades sistēmas darbības nodrošināšanai, apkalpošanu un uzturēšanu darba kārtībā veic pati AS „Conexus Baltic Grid” vai AS „Conexus Baltic Grid” izvēlēts komersants, kas ne tieši, ne netieši nav saistīts ar dabasgāzes vai elektroenerģijas ražošanas vai tirdzniecības darbībām;
 - 2.5. dabasgāzes pārvades sistēmas pakalpojuma un dabasgāzes uzglabāšanas pakalpojuma tarifi ir apstiprināti tādā apmērā, lai pārvades un uzglabāšanas sistēmas lietotāju veiktie tarifu maksājumi segtu ekonomiski pamatotas AS „Conexus Baltic Grid” izmaksas un nodrošinātu šo sabiedrisko pakalpojumu rentabilitāti, kas nodrošina pienācīgu atdevi no pārvades un uzglabāšanas sistēmas un no jauniem ieguldījumiem tajās. Regulatora rīcībā esošā informācija liecina, ka AS „Conexus Baltic Grid” rīcībā ir pietiekami finanšu resursi Enerģētikas likumā noteikto pārvades un uzglabāšanas sistēmas operatora pienākumu veikšanai, tai skaitā esošo pārvades un uzglabāšanas sistēmas aktīvu aizvietošanai un pārvades un uzglabāšanas sistēmas attīstībai;

- 2.6. Regulatora uzmanības lokā nav nonākuši tādi dokumenti vai informācija, kas liecinātu, ka AS „Conexus Baltic Grid” nenodrošina tās komerciālās informācijas konfidencialitāti, kuru AS „Conexus Baltic Grid”, pildot savus pienākumus, ir saņēmusi no sistēmas lietotājiem un tirgus dalībniekiem;
- 2.7. Regulatora uzmanības lokā nav nonākuši tādi dokumenti vai informācija, kas liecinātu, ka AS „Conexus Baltic Grid” nenodrošina taisnīgu un vienlīdzīgu attieksmi pret dabasgāzes pārvades un uzglabāšanas sistēmas dalībniekiem un tirgus dalībniekiem, pastāvot vienādiem faktiskajiem un tiesiskajiem apstākļiem;
- 2.8. izvērtējot AS „Conexus Baltic Grid” iesniegto informāciju un dokumentus, kā arī izvērtējot AS „Conexus Baltic Grid” dalību ENTSG un BEMIP ieviešanas gaitu, publiski pieejamo informāciju ENTSG un AS „Conexus Baltic Grid” tīmekļvietnē, Regulators ir guvis pārliecību, ka AS „Conexus Baltic Grid” pilda Regulā Nr.715/2009 noteiktos pārvades sistēmas operatora pienākumus;
- 2.9. izvērtējot AS „Conexus Baltic Grid” veiktās darbības vairumtirgū, kā arī informācijas konfidencialitātes nodrošināšanas līmeni un attiecīgās informācijas sniegšanas pienākuma Regulatoram un ACER izpildi, Regulators ir guvis pārliecību, ka AS „Conexus Baltic Grid” pilda Regulā Nr.1227/2011 noteiktos pārvades sistēmas operatora pienākumus;
- 2.10. AS „Conexus Baltic Grid” pilda Regulā Nr.994/2010 noteikto, ievērojot nacionālos preventīvās rīcības un ārkārtas rīcības plānus, nodrošinot infrastruktūras standartu un uzglabājot dabasgāzi aizsargāto lietotāju apgādei. AS „Conexus Baltic Grid” ir atbrīvojums no divvirzienu jaudas ierīkošanas pārrobežas starpsavienojumā starp Latviju un Igauniju.
3. Ievērojot faktiskos un tiesiskos apstākļus saistībā ar Enerģētikas likuma 114.panta otrajā daļā noteikto sertificēšanas prasību izpildi, Regulators secina, ka AS „Conexus Baltic Grid” nav ievērojusi Enerģētikas likuma 111.panta trešās daļas 1., 2. un 3.punktā noteiktos nosacījumus, ka viena un tā pati persona vai personas, kuras tieši vai netieši kontrolē energoapgādes komersantu, kas nodarbojas ar dabasgāzes tirdzniecību, nedrīkst tieši vai netieši kontrolēt vienoto dabasgāzes pārvades un uzglabāšanas sistēmas operatoru vai izmantot jebkādas tiesības vienotajā dabasgāzes pārvades un uzglabāšanas sistēmas operatorā; viena un tā pati persona vai personas, kuras tieši vai netieši kontrolē vienoto dabasgāzes pārvades un uzglabāšanas sistēmas operatoru, nedrīkst tieši vai netieši kontrolēt energoapgādes komersantu, kas nodarbojas ar dabasgāzes tirdzniecību, vai izmantot jebkādas tiesības šādā komersantā; viena un tā pati persona nedrīkst iecelt vienotā dabasgāzes pārvades un uzglabāšanas sistēmas operatora padomes, valdes vai tādu institūciju locekļus, kurām ir tiesības pārstāvēt vienoto dabasgāzes pārvades un uzglabāšanas sistēmas operatoru, un vienlaikus tieši vai netieši kontrolēt dabasgāzes apgādes komersantu, kas nodarbojas ar dabasgāzes tirdzniecību, vai izmantot jebkādas tiesības šādā komersantā. Ņemot vērā minēto, Regulators secina, ka AS „Conexus Baltic Grid” ir nepieciešams noteikt nosacījumus, kas tai līdz 2020.gada 1.janvārim ir jāizpilda, lai pilnībā nodrošinātu neatkarības prasību izpildi atbilstoši Enerģētikas likuma 111.panta otrās daļas 1., 2. un 3.punktam.

Pamatojoties uz Enerģētikas likuma 115.panta pirmās daļas 1.punktu, piekto daļu un sesto daļu, Administratīvā procesa likuma 55.panta 1.punktu, 65.panta trešo daļu un 68.panta otro un trešo daļu, kā arī 85.panta otrās daļas 1. un 2.punktu,

padome nolemj:

1. Sertificēt vienoto dabasgāzes pārvades un uzglabāšanas sistēmas operatoru AS „Conexus Balti Grid” un apstiprināt dabasgāzes pārvades sistēmas operatoru AS „Conexus Baltic Grid” ar šādiem nosacījumiem:

- 1.1. nodrošināt, ka, sākot ar 2020.gada 1.janvāri, personai, kura kontrolē energoapgādes komersantu, kas nodarbojas ar dabasgāzes tirdzniecību, nav iespēju tieši vai netieši kontrolēt AS „Conexus Baltic Grid”, un nodrošināt, ka AS „Conexus Baltic Grid” 2020.gada 1.janvārī pilnībā atbilst Enerģētikas likuma 111.panta trešās daļas 1. un 2.punktā noteiktajām vienotā dabasgāzes pārvades un uzglabāšanas sistēmas operatora neatkarības prasībām;
- 1.2. nodrošināt, ka, sākot ar 2020.gada 1.janvāri, finanšu institūciju un īpašam mērķim dibināto komersantu tieša vai netieša darbība AS „Conexus Baltic Grid” nerada nekādu interešu konfliktu starp AS „Conexus Baltic Grid” un energoapgādes komersantu, kas nodarbojas ar dabasgāzes vai elektroenerģijas ražošanu vai tirdzniecību, un nodrošināt, ka AS „Conexus Baltic Grid” 2020.gada 1.janvārī pilnībā atbilst Enerģētikas likuma 111.panta trešās daļas 1., 2. un 3.punktā noteiktajām vienotā dabasgāzes pārvades un uzglabāšanas sistēmas operatora neatkarības prasībām.
2. Uzdot AS „Conexus Baltic Grid” reizi divos mēnešos no šā lēmuma pieņemšanas dienas informēt Regulatoru par šā lēmuma lemjošās daļas 1.punktā ietvertu nosacījumu izpildes gaitu un turpmāk plānotajām darbībām, iesniedzot rakstveida ziņojumu un to pamatojošos dokumentus.

Ja Regulators konstatē, ka AS „Conexus Baltic Grid” neatbilst Enerģētikas likumā noteiktajām sertificēšanas prasībām vai AS „Conexus Baltic Grid” neizpilda vispār, neizpilda pienācīgi vai laikus šā lēmuma lemjošās daļas 1.punktā ietvertos nosacījumus, Regulators var lemt par nepieciešamību atkārtoti sertificēt vienoto dabasgāzes pārvades un uzglabāšanas sistēmas operatoru un atcelt šo administratīvo aktu.

Šo administratīvo aktu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā viena mēneša laikā no dienas, kad ieinteresētā persona uzzina vai tai vajadzēja uzzināt par pieņemto administratīvo aktu.

Priekšsēdētājs

R. Irklis